

บทที่ 3

ความสัมพันธ์ระหว่าง เรื่องเล่าทางศาสนาและความจริง

บทนี้จะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง เรื่องเล่าทางศาสนาและความจริงตามทัศนะของปอล ริเกอร์, ฮันส์ ฟรายน และ แกร์ คอมสตอก ตามลำดับ ในกรณีที่ทัศนะหนึ่ง ๆ มีข้อวิจารณ์จากนักปรัชญาท่านอื่นก็จะมีการนำข้อวิจารณ์ดังกล่าวเข้ามาพิจารณาและประเมินต่อท้ายทัศนะนั้น ๆ ด้วย

1. ทัศนะของริเกอร์

1.1 ความจริงของ เรื่องเล่าทางศาสนาในทัศนะของริเกอร์

งานเขียนประกอบด้วยโครงสร้างที่ให้หน้าที่ในการสื่อความหมาย (signifying function) แก่ข้อความต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยในโครงสร้างและโครงสร้างนี้เกิดจากความสัมพันธ์กันบนพื้นฐานของความแตกต่างเชิงคู่ตรงกันข้าม (opposition) ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ในโครงสร้างนั้น หน่วยต่าง ๆ ในโครงสร้างนี้จะ เป็นตัวที่ให้หน้าที่ในการสื่อความหมายแก่ข้อความต่าง ๆ ในงานเขียน อีกต่อหนึ่งซึ่งข้อความเหล่านี้จะจัดอยู่ในหน่วยใดหน่วยหนึ่งในโครงสร้าง โครงสร้างของงานเขียนจะวิเคราะห์ออกมาได้ด้วยวิธีการทางโครงสร้างนิยม ยกตัวอย่าง เช่น เลวี-สโตรส ได้วิเคราะห์ตำนานเทพปกรณัมเรื่อง "อีดีปัส" ว่าข้อความอันเป็นหน่วยในโครงสร้างของเรื่องประกอบด้วยข้อความว่า "ความสัมพันธ์ทางสายเลือดสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด" กับ "ความสัมพันธ์ทางสายเลือดสำคัญน้อยกว่าสิ่งอื่น" เป็นต้น ทั้งสองหน่วยนี้จะครอบคลุมข้อความต่าง ๆ ในเรื่อง "อีดีปัส" หน่วยของ "ความสัมพันธ์ทางสายเลือดสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด" จะครอบคลุมข้อความที่ว่า "อีดีปัสแต่งงานกับแม่ของตัวเอง" และ "ถึงแม้จะมีคำสั่งห้าม แอนทิกอนีก็ฝังพี่ชายของเธอ" เป็นต้น และหน่วยของ "ความสัมพันธ์ทางสายเลือดสำคัญน้อยกว่าสิ่งอื่น" ก็

ครอบคลุมข้อความที่ว่า "อีดิปส์ฆ่าพ่อของตัวเอง" และ "เอทิโอคลีสฆ่าพี่ชายของตัวเอง" เป็นต้น¹

การที่โครงสร้างของงานเขียนเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ในโครงสร้างที่ต่างก็อ้างถึงกันและกันบนพื้นฐานของความแตกต่างเชิงคู่ตรงกันข้าม โครงสร้างของงานเขียนจึงมีฐานะเป็นนัย (sense) ไม่ใช่ความหมาย (meaning) เพราะมันไม่ได้อ้างถึงสิ่งภายนอกตัวมันเอง อย่างไรก็ตาม ริเกอร์ชี้ให้เห็นว่าในอันที่จริงแล้วโครงสร้างของงานเขียนที่วิเคราะห์ออกมาได้ด้วยวิธีการของโครงสร้างนิยมนี้ก็มีความหมายด้วยเช่นกัน เพราะว่าหน่วยในโครงสร้าง เช่น "ความสัมพันธ์ทางสายเลือดสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด" ก็เป็นข้อความที่มีความหมาย ข้อความต่าง ๆ ที่มาจากตัวเรื่อง เช่น "อีดิปส์แต่งงานกับแม่ของตัวเอง" ก็เป็นข้อความที่มีความหมายด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ปัญหาเชิงอัตถิภาวะของมนุษย์ที่โครงสร้างของงานเขียนอ้างถึง เช่น ในกรณีของ "อีดิปส์" มีความขัดแย้งระหว่างชีวิตและความตาย ความมีตบอดและความกระจำง เรื่องเพศกับความจริง เป็นต้น ต่างก็เป็นปัญหาหรือความขัดแย้งที่มีความหมาย เลวี-สเตราส์กล่าวว่าปัญหาความขัดแย้งดังกล่าวเป็นสิ่งที่มนุษย์ตระหนักและพยายามที่จะประนีประนอมด้วยเทพปกรณัมโดยการนำเอาความขัดแย้งที่อยู่ร่วมกันไม่ได้เข้ามาอยู่ร่วมกันในโครงสร้างของเทพปกรณัมต่าง ๆ ดังนั้น โครงสร้างของเรื่องจึงมีความหมายใน หรืออ้างถึง บริบทของปัญหาเชิงอัตถิภาวะของมนุษย์ ในเมื่อแต่ละหน่วยในโครงสร้างก็มีความหมาย ตัวโครงสร้างเองก็มีความหมายในบริบทของชีวิตมนุษย์ โครงสร้าง หรือ นัย ที่สามารถวิเคราะห์ออกมาได้ด้วยวิธีการของโครงสร้างนิยมเพื่อที่จะอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของงานเขียนที่ให้ความหมายองค์รวมนี้อาจไม่ใช่จุดสิ้นสุดในการตีความงานเขียน แต่มันเป็นจุดที่

¹ Ricoeur, Hermeneutics & The Human Sciences, หน้า 154-155.

จะช่วยนำผู้อ่านจากความหมายขององค์รวมอันเป็นความหมายเชิงพื้นผิวที่ติดอยู่กับเนื้อเรื่องของงานเขียนไปสู่ความหมายเบื้องลึกอันเกี่ยวกับความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์²

การจะเข้าใจความหมายเบื้องลึกที่วิเคราะห์ออกมาด้วยวิธีการของโครงสร้างนิยมมีความซับซ้อนมากไปกว่าที่จะจำกัดอยู่กับตัวงานเขียนเองริเกอร์ได้ยกความคิดของ ชาร์ล แซนเดอร์ เพิร์ช มาใช้เป็นพื้นฐาน³ กล่าวคือ สัญลักษณ์ของภาษาซึ่งมีความสัมพันธ์กับวัตถุหรือสิ่ง (object) จะมีความความสัมพันธ์กับตัวตีความ (Interpretant) ซึ่งจะมาให้ความหมายกับสัญลักษณ์ของภาษาโดยในขณะเดียวกัน ตัวมันเองก็เป็นสัญลักษณ์ด้วยทำให้ต้องมีตัวตีความอีกต่อหนึ่งไปไม่มีที่สิ้นสุด มันจึงเป็นความสัมพันธ์เปิด ในภาษาจึงมีความสัมพันธ์ของการตีความอยู่ภายใน ในกรณีของงานเขียนก็คล้ายกัน สิ่งที่พูดถึงเปรียบได้กับตัวงานเขียนเอง สัญลักษณ์ของภาษาเปรียบได้กับความหมายเบื้องลึกและตัวตีความเปรียบได้กับการตีความจากชุมชนหรือวัฒนธรรมการตีความ ซึ่งประกอบด้วยชุดของการตีความดั้งเดิมและการตีความในปัจจุบันตัวอย่างเช่น ในกรณีของระบบภาษาเมื่อพูดถึง "นก" สิ่งที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ก็คือสัตว์ชนิดหนึ่งในโลก ตัวสัญลักษณ์ก็คือเสียงที่เปล่งออกมาหรือตัวเขียนว่า "นก" และตัวตีความมีเช่น "นก" หมายถึงสัตว์ที่มีปีกหรือเสรีภาพ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า "สัตว์" หรือ "ปีก" หรือ "เสรีภาพ" ก็เป็นสัญลักษณ์ที่จะต้องถูกตีความต่อไป ในกรณีของงานเขียน ยกตัวอย่างเช่นตัวงานเขียนก็คือเรื่องเล่าเรื่องหนึ่งในไบเบิล การตีความจากชุมชนคริสต์ก็คือว่าคำภีร์พันธสัญญาใหม่เป็นการแสดงผลของคำทำนาย (fulfillment of prophecy)

2 เรื่องเดิม, หน้า 217-218.

3 เรื่องเดิม, หน้า 162-164.

ที่ปรากฏอยู่ในพันธสัญญาเก่าซึ่งจะเกี่ยวกับพระเยซูในฐานะพระผู้ช่วยให้รอด
 ความหมายเบื้องต้นก็คือผลของการหาโครงสร้างที่ให้ความหมายของเรื่องเล่า
 นั้น ๆ ตามแนวทางของโครงสร้างนิยม ส่วนการตีความดั้งเดิมหมายถึงการตี
 ความของชุมชนที่มีมาก่อนหน้า

ในแง่หนึ่ง ความหมายเบื้องต้นก็มีความหมายองค์รวมของงานเขียน
 อยู่ด้วย เพราะมันเป็นตัวอธิบายว่าความหมายองค์รวมได้มาโดยความสัมพันธ์
 ของส่วนประกอบที่มีโครงสร้างในลักษณะใด และในอีกแง่หนึ่ง ตัวมันเองก็บอก
 เราว่าความหมายองค์รวมดังกล่าวบ่งถึงสถานการณ์เชิงอัตถิภาวะใด ดังนั้น เรา
 จะเห็นว่าความหมายเบื้องต้นคือสิ่งที่ให้โลกที่เป็นไปได้ กล่าวคือ ในแง่หนึ่งมัน
 จะบอกว่างานเขียนพูดถึงอะไร ในขณะที่ ในอีกแง่หนึ่งมันจะบอกเราว่ามันพูดถึง
 สิ่งนั้นว่าอย่างไร ในส่วนหนึ่ง โลกดังกล่าวก็มีความหมายดังที่ปรากฏอยู่ในคำพูดที่
 ว่า เมื่ออ่านวรรณกรรมผู้อ่านก็ได้เข้าไปอยู่ในโลกอีกโลกหนึ่ง ซึ่งความหมายนี้ก็
 เป็นความหมายเดียวกันกับ "โลก" ที่ฟรายและคอมสตอกใช้ในทฤษฎีของเขา
 อย่างไม่ก็ตาม ในอีกส่วนหนึ่ง โลกก็เป็นมากกว่าการเป็นเพียงจินตนาการ
 เพราะว่ามันบ่งถึงความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์ นั่นคือ ปัญหาเชิงอัตถิภาวะ เช่น
 การเกิด การตาย เรื่องเพศ หรือเรื่องการหาความหมายหรือความจริงเป็นต้น⁴
 ซึ่งเรื่องเหล่านี้เป็นความเป็นไปได้ของชีวิตมนุษย์

โลกที่เป็นไปได้ หรือ โลกแห่งความเป็นไปได้นี้ไม่ใช่จุดสิ้นสุดในการ
 ทำความเข้าใจงานเขียน มันต้องมีขั้นตอนต่อไป กล่าวคือ การเข้าครอบครอง
 (appropriation) สิ่งที่ถูกเข้าครอบครองก็คือโลกดังกล่าว ผลของการเข้า
 ครอบครอง ก็คือการได้พบลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ที่สอดคล้องที่สุดกับโลก

⁴ เรื่องเดิม, หน้า 217.

ของงานเขียน⁵ ในการอ่านทำความเข้าใจงานเขียน ผู้อ่านต้องพยายามคิดตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียนซึ่งจะชี้้นำให้ผู้อ่านมองความเป็นจริงของมนุษย์ที่งานเขียนอ้างถึงในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง⁶ และ ในอันที่จะดำเนินตามความหมายของงานเขียน ผู้อ่านจำเป็นต้องละทิ้งตัวตนในสถานการณ์เฉพาะหน้าและผู้อ่านจะได้ตัวตนใหม่ที่ถูกรังสรรค์โดยโลกของงานเขียน⁷

เมื่อมนุษย์เกิดมา เขาก็จะได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงมาจากชุมชนต่าง ๆ ที่เขาเป็นส่วนหนึ่ง ความเข้าใจที่ได้รับมานั้นไม่สามารถที่จะเข้าถึงได้โดยตรงหรือโดยอ้อมตัดติถิกฎาน มันเป็นความเข้าใจก่อนการสำนึก⁸ (preunderstanding) ซึ่งนอกจากความเข้าใจในนี้จะมีพื้นฐานจากระบบความเชื่อของชุมชนแล้ว มันยังครอบคลุมถึงศักยภาพหรือความสามารถที่มีอยู่ในธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งถ้ามองในแง่ศาสนา ศักยภาพนี้อาจหมายถึงความสามารถในการมีประสบการณ์ทางศาสนา เช่น การบรรลุธรรม เป็นต้น เมื่อมนุษย์อยู่ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ อันเป็นสิ่งที่เขาจะต้องตอบสนอง ความเข้าใจดังกล่าวก็จะปรากฏตัวขึ้นมาในรูปของการที่มนุษย์นั้นสามารถที่จะเข้าใจหรือมองเห็นความ

5 เรื่องเดิม, หน้า 143.

6 เรื่องเดิม, หน้า 218. (: " ..to think of the text as an injunction starting from the text, as a new way of looking at things, as an injunction to think in a certain manner. ")

7 เรื่องเดิม, หน้า 189.

8 เรื่องเดิม, หน้า 68-69.

เป็นไปได้ของการดำรงอยู่หรือการกระทำในอันที่จะตอบสนองต่อเหตุการณ์นั้น ⁹ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงที่รับมานั้นจะจำกัดโดยขอบฟ้าหรือมุมมองของชุมชนหรือบุคคลมัย ทำให้ความเป็นไปได้ต่าง ๆ ที่จะสามารถมองเห็นหรือเข้าใจได้บนพื้นฐานของความเข้าใจความเป็นจริงที่รับมานั้นถูกจำกัดอยู่ในกรอบของมุมมองของชุมชน¹⁰ ในการใช้ชีวิตประจำวันมนุษย์จะดำเนินชีวิตไปตามจุดหมายในเชิงปฏิบัติ (practical aim) บนพื้นฐานของความเข้าใจก่อนสำนึกที่ถูกต้องที่ถูกรอด้กล่าวอันจะทำให้เขาเห็นวิถีทางที่จะดำเนินไปตามจุดหมายดังกล่าวได้ ดังนั้นมนุษย์จึงมักจะขาดความเข้าใจในตัวตนที่ถูกละเลยโดยความเข้าใจดังกล่าว เพราะว่าเขาจะใช้ความเข้าใจดังกล่าวเพื่อไปตอบสนองจุดหมายในเชิงปฏิบัติ ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เป็นไปอย่างอัตโนมัติ เมื่อจุดประสงค์ได้รับการตอบสนอง ความเป็นไปได้ที่ปรากฏขึ้นก็ถูกผ่านไปเลย มันไม่ได้ถูกยกระดับขึ้นมาสู่การตระหนักรู้ที่จะทำให้เห็นได้ชัด ๆ ว่าการตอบสนองต่อสถานการณ์นั้น ๆ มีลักษณะเช่นไรอันจะทำให้สามารถพิจารณาต่อไปว่ามันบอกอะไรเกี่ยวกับการมองโลกหรือตัวตนของเรา¹¹

9 เรื่องเดิม, หน้า 56-57.

10 Ricoeur, The Conflict of Interpretations, ed. Ihde (Evanston : Northwestern University Press, 1974), P 213 : Charles W.Lovitt, "Being and Time", World Philosophy : Essay-Reviews of 225 Major Works, ed. Frank N.Magill (New Jersey : Salem Press, 1961), P. 1872-1874.

11 Ricoeur, Hermeneutics & The Human Sciences, หน้า 57 : Heidegger, Being and Time, Trans, John Macquarrie and Edward Robinson (Oxford : Basil Blackwell, 1967), P. 188-190.

โลกที่มนุษย์เกิดมาให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงแก่มนุษย์ โลกที่เป็นไปได้ของงานเขียนก็ให้สิ่งดังกล่าวแก่ผู้อ่านเช่นกันโดยจะเสนอความเข้าใจดังกล่าวเข้ามาในขอบเขตความเข้าใจที่เกี่ยวกับความเป็นจริงประจำวันที่มีอยู่ก่อน เมื่อผู้อ่านพยายามคิดตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียนซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้โลกที่เป็นไปได้ ผู้อ่านจะต้องละทิ้งตัวตนที่อยู่ในความเป็นจริงของชีวิตประจำวันและเข้าไปอยู่ในโลกของงานเขียนที่จะเสนอให้ผู้อ่านมองสิ่งที่มันอ้างถึงในความเป็นจริงของมนุษย์ในลักษณะหนึ่ง ๆ งานเขียนจึงบรรยายความเป็นจริงใหม่ โลกใหม่ที่ผู้อ่านได้เข้าไปอยู่โดยอาศัยจินตนาการนี้เปรียบเสมือนสถานการณ์ที่ผู้อ่านจะต้องตอบสนอง ผลของการตอบสนองก็คือการได้พบกับลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ (possible mode of being) ที่สอดคล้องกับโลกใหม่ดังกล่าว ความเป็นไปได้ที่ปรากฏมานี้จะเป็นความเป็นไปได้ที่แสดงถึงตัวของผู้อ่านมากที่สุด (ownmost possibility)¹² ความเป็นไปได้ที่ปรากฏมานี้มาจากตัวผู้อ่านเองหรือมาจากความเข้าใจก่อนรู้สำนึกที่เขามีอยู่ โลกใหม่ที่แตกต่างไปจากความเป็นจริงประจำวันเป็นสิ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้อ่านเข้าไปอยู่ในบริบทที่แตกต่างไปจากชีวิตประจำวันซึ่งเป็นที ๆ ผู้อ่านดำเนินชีวิตไปอย่างอัตโนมัติและยึดถือความเข้าใจความเป็นจริงที่มีอยู่เป็นสมมติฐาน (taken for granted) การได้เข้าไปอยู่ในบริบทที่แตกต่างทำให้ผู้อ่านต้องใช้ความเข้าใจก่อนรู้สำนึกที่มีอยู่ในลักษณะที่ต่างไปจากปกติเพื่อตอบสนองต่อบริบทที่แตกต่างนี้ งานเขียนจึงให้โอกาสแก่ผู้อ่านในอันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ที่มีอยู่ในความเข้าใจก่อนรู้สำนึกอันจะทำให้พบความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ของการดำรงอยู่ในโลก (being-in-the-world) และทำให้เกิดความเข้าใจตัวตนหรือศักยภาพของความเข้าใจก่อนรู้สำนึกที่ช่วยให้เรามองโลกหรือเข้าใจความเป็นจริง¹³

12 เรื่องเดิม, หน้า 142.

13 เรื่องเดิม, หน้า 295.

การครอบครองคือการทำให้สิ่งที่แตกต่างแปลกแยกมาเป็นส่วนหนึ่งของเรา¹⁴ เมื่อโลกใหม่จากงานเขียนซึ่งมีความแตกต่างแปลกแยกไปจากความเข้าใจความเป็นจริงประจำวันอันช่วยให้มองเห็นความเป็นไปได้ของการดำรงอยู่ในขอบเขตหนึ่งได้ทำให้ผู้อ่านพบกับความเป็นไปได้ใหม่ที่มาจากพื้นฐานของความเข้าใจที่มีอยู่ก่อน ก็จะหมายความว่าโลกดังกล่าวถูกผู้อ่านครอบครอง เพราะว่าโลกจากงานเขียนถูกเชื่อมเข้ากับความเป็นจริงของผู้อ่านผ่านทางความเป็นไปได้ที่สอดคล้องที่สุดกับโลกดังกล่าวซึ่งความเป็นไปได้นั้นก็มาจากการที่ความเข้าใจความเป็นจริงที่ช่วยให้เห็นความเป็นไปได้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ก่อนถูกขยายออกเพื่อให้ครอบคลุมโลกใหม่นั้นได้บนพื้นฐานของความเข้าใจก่อนรู้สำนึกเดียวกัน¹⁵ การขยายออกนี้ทำให้กล่าวได้ว่า ในกระบวนการครอบครอง ผู้อ่านรับตัวตนที่ใหญ่ขึ้น (enlarged self)¹⁶ มาจากงานเขียน นอกจากนี้เราสามารถเรียกกระบวนการเข้าครอบครองได้อีกอย่างว่า การบรรจบประสานกันของขอบฟ้า* (fusion of horizons)¹⁷ ขอบฟ้าคือขอบเขตการมองเห็นความเป็นไปได้ในความเป็นจริง ความเข้าใจความเป็นจริงในชีวิตประจำวันก็เป็นขอบฟ้าหนึ่ง งานเขียนที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นความเป็นไปได้ในความเป็นจริงที่ถูกเสนอในแง่มุมใหม่ผ่านทางโลกที่เป็นไปได้ก็คือขอบฟ้าเช่นกัน เมื่อความสามารถในการมองเห็นความเป็นไปได้ใหม่ได้มาเป็นส่วนหนึ่งในความเข้าใจหรือความสามารถที่จะมองเห็นความเป็นไปได้

15 เรื่องเดิม, หน้า 192.

16 เรื่องเดิม, หน้า 143.

* คำว่า "horizon" นี้จำเป็นต้องแปลตรงตัวว่า "ขอบฟ้า" เพราะในการใช้ของริเกอร์ จะมีความหมายเชิงการเปรียบเทียบกับมุมมองแฝงอยู่ (ดูเรื่องเดิม, หน้า 74.)

17 เรื่องเดิม, หน้า 177.

ต่าง ๆ ที่มีมาก่อนการบรรจบประสานกันของขอบฟ้าก็เกิดขึ้น และความสามารถในการมองเห็นความเป็นไปได้ใหม่ก็คือศักยภาพที่ถูกทำให้เป็นจริงของความเข้าใจก่อนการรู้สำนึกที่เป็นพื้นฐานให้แก่ขอบฟ้าที่มีมาก่อนการอ่านงานเขียน

ริเกอร์เสนอว่า ในขั้นตอนของการดำเนินการตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียนซึ่งทำให้เกิดการละทิ้งหรือถอยห่างจากตัวเองของผู้อ่าน ควรจะมีอีกขั้นตอนหนึ่งแทรกเข้ามาก่อนที่จะถึงขั้นตอนของการเข้าครอบครองโลกที่เป็นไปได้เพื่อที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจงานเขียนได้โดยไม่อาศัยอคติหรือการเข้าข้างตัวเอง ขั้นตอนที่แทรกเข้ามานี้ในอันที่จริงแล้วก็เป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของการดำเนินการตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียนเอง¹⁸ ขั้นตอนดังกล่าวเรียกว่าการปลดปล่อยจากมายาแห่งตัวฉัน (illusions of the subject) ซึ่งมายาดังกล่าวจะมองได้สองแง่มุม กล่าวคือแง่มุมของจิตวิเคราะห์และแง่มุมของอุดมคติวิจารณ์ (critique of ideology) จิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ชี้ว่าคนเรามีความหลงตัวเอง (narcissism) ทำให้คนคิดไปว่าตนรู้ทุกอย่างดีแล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวเอง มันทำให้คนเชื่อว่าตัวของเขาเองเป็นอย่างที่เขาคิด¹⁹ ทั้งที่จริง ๆ แล้ว มนุษย์เป็นมากกว่าสิ่งที่ตนเองคิดหรือสำนึก เพราะว่ามันมีจิตส่วนอื่น ๆ ในตัวมนุษย์อีก นอกเหนือไปจากในส่วนของจิตสำนึก การดำเนินการตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียนจะช่วยสลัดความหลงตัวเองที่จะทำให้ผู้อ่านคอยแต่จะหาสิ่งที่จะมาสนับสนุนตัวเองจากงานเขียนโดยการตีความงานเขียนเข้าข้างตัวเอง²⁰ ทั้งนี้เพราะว่าในการดำเนินการตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียนผู้อ่านจะต้องละทิ้งตัวตนเพื่อที่จะคิดตามความหมายของงานเขียนไม่ใช่เข้าใจงานเขียนตามความปรารถนาของตน

18 เรื่องเดิม, หน้า 94.

19 Ricoeur, The Conflict of Interpretations, หน้า 242.

20 Ricoeur, Hermeneutics & The Human Sciences, หน้า 191.

(:"...: to find only oneself in a text, to impose and rediscover oneself.")

อุดมคติวิจารณ์ที่ว่าความสำนึกของผู้คนเราถูกรอบงำให้คนเข้าใจความเป็นจริงตามกรอบของชนชั้นหรือโครงสร้างทางอำนาจที่มีพื้นฐานอยู่บนผลประโยชน์ ความสำนึกที่ประกอบด้วยอคตินี้จะสัมพันธ์กับตำแหน่งของบุคคลในโครงสร้างทางอำนาจและการกระทำบนพื้นฐานของการรู้สำนึกนี้จะมีผลประโยชน์ที่ถูกแอบแฝงอยู่เบื้องหลังการครอบงำจากโครงสร้างทางอำนาจ²¹ อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียน ผู้อ่านจะต้องละทิ้งตัวตนเพื่อที่จะเข้าไปอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ของงานเขียนซึ่งบรรยายความเป็นจริงใหม่ ผู้อ่านจึงต้องมองความเป็นจริงในมุมใหม่ตามการชี้นำของความหมายเบื้องต้นของงานเขียน ไม่ใช่ตามกรอบของโครงสร้างทางอำนาจ หรือตำแหน่งของผู้อ่านในโครงสร้างทางอำนาจนั้น ๆ

ในบทที่ 2 ได้กล่าวไว้ว่างานเขียนอันเป็นวาทกรรมที่เป็นผลงานที่ถูกทำให้อยู่นิ่งจะถูกปลดปล่อยออกจากบริบทที่มันถูกผลิต ทำให้ผู้อ่านและผู้เขียนไม่มีสถานการณ์ร่วมกันซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ใช้แสดงการอ้างถึงเชิงบ่งถึงของวาทกรรมอันเป็นการอ้างถึงสิ่งต่าง ๆ ในโลกภายนอกเพื่อตอบสนองต่อจุดประสงค์เชิงปฏิบัติ ต่างไปจากวาทกรรมทางการพูดที่คู่สนทนาจะมีสถานการณ์ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม งานเขียนก็ยังมีสิ่งที่มันอ้างถึง นั่นคือ โลกที่เป็นไปได้ ลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ที่สอดคล้องกับโลกของงานเขียนที่ผู้อ่านพบในกระบวนการเข้าครอบครองแสดงถึงการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างโลกที่เป็นไปได้จากงานเขียนกับความเข้าใจก่อนสำนึกของผู้อ่าน ริเกอร์เรียกความเข้าใจดังกล่าวอีกอย่างว่าชีวโลก (life world)²² สิ่งนี้เป็นสิ่งที่อธิบายความเป็นจริง มันคือความเป็นจริงใน

21 เรื่องเดิม, หน้าเดิม.

22 เรื่องเดิม, หน้า 141.

การรับรู้ของมนุษย์ ชีวโลกหรือความเป็นจริงนี้คือขอบฟ้าหรือเบื้องหลัง (background) ของความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ที่มนุษย์มีอยู่²³ เนื่องจากว่าความเป็นจริงดังกล่าว ประกอบด้วยความเป็นไปได้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด (inexhaustible)²⁴ ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ อันรวมถึงความเข้าใจความเป็นจริงประจำวันจึงจะครอบคลุมถึงบางส่วนของความเป็นไปได้ต่าง ๆ ในความเป็นจริงเท่านั้น ความเข้าใจความเป็นจริงต่าง ๆ เหล่านี้ก็คือความเป็นจริงในการรับรู้ของมนุษย์และมีฐานะเป็นขอบฟ้าเช่นกันและงานเขียนทำให้เกิดการบรรจบกันระหว่างขอบฟ้าจากความเข้าใจความเป็นจริงที่โลกของงานเขียนเสนอกับขอบฟ้าจากความเข้าใจความเป็นจริงประจำวัน ที่ผู้เขียนมีอยู่อันจะทำให้ผู้อ่านมีความสามารถที่จะมองเห็นความเป็นไปได้ในชีวิตโลกมากขึ้น เราจะเห็นได้ว่าความเข้าใจก่อนการสำนึกก็คือพื้นฐานของความเข้าใจต่าง ๆ และมนุษย์จะได้รับความเข้าใจก่อนการสำนึกโดยการเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งในโลกที่ถูกนิยามโดยชีวโลกอื่นเป็นโลกที่เขาใช้ชีวิตอยู่

ในเมื่อการเข้าครอบครองโลกที่เป็นไปได้ของงานเขียนเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเข้าใจก่อนรู้สำนึกหรือชีวโลกนี้และความเข้าใจดังกล่าวก็เป็นส่วนหนึ่งของตัวของผู้อ่าน ลักษณะการดำรงอยู่ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับมุมมองใหม่เกี่ยวกับความเป็นจริงที่ได้จากโลกที่เป็นไปได้ ผู้อ่านจึงมีการมองโลกในมุมใหม่ไปด้วยการได้พบกับลักษณะของการดำรงอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ของงานเขียน การได้พบความเป็นไปได้ใหม่ในความเป็นจริง การได้เห็นความเป็นจริงในวิถีใหม่ หรือ

23 Robert Sokolowski, "Husserl", The Cambridge Dictionary of Philosophy, ed. Robert Audi (Cambridge : Cambridge University Press, 1995) P. 349.

24 Ricoeur, "Critical Discussion : Ways of Worldmaking." Philosophy and Literature 4, 1980, P. 119.

การได้พบลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ที่เป็นส่วนหนึ่งของตัวตนย่อมส่งผลต่อลักษณะการดำรงอยู่ในโลกของผู้อ่านต่อไป ไม่ว่าจะในแง่ทัศนคติหรือพฤติกรรม ดังนั้นการครอบครองโลกที่เป็นไปได้จึงเป็นกระบวนการครอบครองในระดับภาวะวิทยา

การที่กระบวนการเข้าครอบครองดังกล่าวอยู่ในระดับภาวะวิทยานั้นไม่น่าประหลาดใจ ทั้งนี้เพราะว่าโลกที่เป็นไปได้จากงานเขียนมีปฏิสัมพันธ์กับชีวิตโลก และชีวิตโลกเป็นสิ่งที่อธิบายลักษณะของการดำรงอยู่ของสิ่งต่าง ๆ ในความเป็นจริงอันรวมถึงมนุษย์ด้วย ชีวิตโลกจึงเป็นสิ่งที่ให้ความเข้าใจในระดับภาวะวิทยาหรือความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการดำรงอยู่ในโลกของสิ่งต่าง ๆ อนึ่ง จะเห็นได้ว่าระบบความเข้าใจเกี่ยวกับความจริงในหลาย ๆ ด้าน เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา ดาราศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสังคมวิทยา จะมีพื้นฐานอยู่บนชีวิตโลก เพราะว่าการระบบต่าง ๆ ดังกล่าวจะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่ดำรงอยู่และสิ่งต่าง ๆ ที่ดำรงอยู่นี้รู้จักมาจากชีวิตโลกนี้เอง ระบบต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีรากฐานมาจากการรับรู้ในกรอบของชีวิตโลกนั่นเอง²⁵ ระบบความเข้าใจเหล่านี้ถือว่าอยู่ในระดับญาณวิทยาเพราะว่ามันมุ่งที่จะแสวงหาเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะการที่บุคคลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่แสวงหาความรู้บนพื้นฐานของระบบความเข้าใจหนึ่ง ๆ เช่น มาเรียนฟิสิกส์ แล้วสามารถที่จะเข้าใจระบบความเข้าใจดังกล่าวอย่างแตกฉานหรือสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ เราอาจจะเรียกว่าบุคคลผู้นั้นเข้าครอบครองระบบดังกล่าว ซึ่งการเข้าครอบครองนี้อยู่ในระดับญาณวิทยา และมันอาจจะไม่มีผลหรือมีผลน้อยนิดต่อการมองและการดำเนินชีวิตของผู้เข้าครอบครองเพราะระบบความเข้าใจเหล่านี้มุ่งเน้นที่จะพิจารณาสิ่งภายนอกที่เป็นวัตถุของการศึกษาไม่ใช่มุ่งที่จะพิจารณาตัวของตนเอง

²⁵ Sokolowski, "Husserl", หน้า 350.

นอกจากเราจะเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานเขียนกับความเข้าใจก่อน
 รู้สำนึกได้จากการได้พบลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ที่สอดคล้องกับโลกที่เป็น
 ไปได้จากงานเขียนแล้ว เรายังจะสามารถเห็นความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อีกทาง
 ในบทที่ 2 ได้กล่าวว่าประเภทงานเขียนหรืองานวรรณกรรมอันรวมถึงเรื่องเล่า
 ทางศาสนาจะเป็นมาตรฐานที่ชุมชนยอมรับใช้ร่วมกัน และเข้าใจถึงได้ผ่านทาง
 วัฒนธรรมของชุมชน (tradition และ narrative tradition) การเป็นส่วน
 หนึ่งของชุมชนทำให้คนสามารถเข้าถึงมาตรฐานที่จัดประเภทงานเขียน โดย
 ปรียาย มาตรฐานดังกล่าวก็จะอยู่ในความเข้าใจก่อนการสำนึกรู้และจะปรากฏ
 ออกมาให้รู้ได้ในรูปของท่าทีของผู้อ่านที่มีต่องานเขียนนั้น ๆ ยกตัวอย่างเช่น
 ชาวคริสต์เห็นว่ากอสเปลก็คือบันทึกทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับพระเยซู หรือถ้า
 จะอาศัยคำพูดของฟร่าย กอสเปล ก็คือ เรื่องเล่าที่เหมือนจริงที่บรรยายตัวบุคคล
 ซึ่งผู้อ่านจะต้องอ่านตามตัวอักษร นั่นคืออ่านหาความหมายของเรื่องจากตัวโครง
 เรื่องของเรื่องเล่าเอง ความสัมพันธ์ระหว่างงานเขียนและความเข้าใจก่อน
 การสำนึกรู้ก็อีกอย่างก็คือการที่ความหมายเบื้องต้นของงานเขียนจะต้องถูกตีความ
 ตามตัวตีความ (interpretant) อันหมายถึงวัฒนธรรมการตีความของชุมชน
 ซึ่งผู้อ่านจะรับมาอยู่ในความเข้าใจก่อนการสำนึกรู้ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ
 ชุมชน ตัวตีความนี้จะปรากฏออกมาในการทำความเข้าใจความหมายเบื้องต้น
 ยกตัวอย่างเช่น ชาวบิวซึ่งมีวัฒนธรรมการตีความหนึ่งจะเห็นพระเยซูในเรื่องเล่า
 เป็นศาสดาพยากรณ์ แต่ชาวคริสต์จะเห็นพระองค์เป็นบุตรของพระเจ้า

เรื่องเล่าทางศาสนาก็เป็นงานเขียนเช่นกัน ในอันที่จะหาความจริง
 จากเรื่องเล่าทางศาสนา ผู้อ่านจึงต้องผ่านกระบวนการตีความงานเขียนดังที่
 บรรยายมาซึ่งในที่สุดแล้วเมื่อสิ้นสุดกระบวนการดังกล่าวที่ขั้นตอนของการเข้า
 ครอบครอง ผู้อ่านจะได้พบความจริงอันเป็นความเป็นไปได้ในความเป็นจริง นั่นคือ
 ลักษณะการดำรงอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ในแง่ศาสนาอันจะส่งผลต่อลักษณะการดำรง

ชีวิตต่อไป เมื่อผู้อ่านพบความหมายเบื้องต้นของเรื่องเล่าทางศาสนาหนึ่ง ๆ โดยอาศัยวิธีเชิงโครงสร้างนิยม ขั้นตอนต่อไปคือเขาจะต้องคิดตามความหมายเบื้องต้นที่ทำให้โลกที่เป็นไปได้ เมื่อเขาคิดตามเขาจะได้เข้าไปอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ของเรื่องเล่าทางศาสนาที่จะอ้างถึงความเป็นจริงหนึ่ง ๆ ในชีวิตมนุษย์ เช่น การเกิดแก่เจ็บตาย ความรู้สึกผิด และโลกดังกล่าวจะเสนอให้ผู้อ่านมองถึงสิ่งที่ถูกอ้างถึงนี้ในลักษณะหนึ่ง ๆ เมื่อนั้นจะถือว่าเรื่องเล่าทางศาสนาได้บรรยายความเป็นจริงใหม่ มันบรรยายความเป็นจริงออกมาในแง่มุมมองของศาสนา เมื่อผู้อ่านเข้าไปอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ของเรื่องเล่าทางศาสนาแล้ว ก็จะมีการตอบสนองจากผู้อ่านออกมาในรูปของการปรากฏของลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ถูกบรรยายใหม่โดยที่ความเป็นไปได้ดังกล่าวจะแสดงถึงความเป็นตัวของตัวเองที่สุด ดังนั้น ลักษณะการดำรงอยู่ในโลกที่ผู้อ่านแต่ละคนพบในการอ่านเรื่องเล่าทางศาสนาเรื่องเดียวกันจึงอาจจะต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีของชาวพุทธ หลังจากการอ่านเรื่องเล่าทางศาสนา ผู้อ่านคนหนึ่งอาจจะเริ่มเห็นความเป็นอนิจจังของชีวิต อีกคนหนึ่งอาจจะเห็นความเป็นอนิจจังของชีวิตได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น จากก่อนที่เขาเคยเห็นความเป็นอนิจจังในแง่ของการเกิดแก่เจ็บตายซึ่งเกิดครอบคลุมห้วงเวลาทั้งชีวิต เขาก็มาเห็นความเป็นอนิจจังในสิ่งที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน หรือ ผู้อ่านอีกคนอาจจะเห็นความเป็นอนิจจังของชีวิตในแง่มุมมองใหม่ ๆ จากที่เขาเคยเห็นแต่ผลของความเป็นอนิจจัง เขาอาจจะมาเห็นความเป็นอนิจจังว่าเป็นผลของอนัตตา การได้เห็นลักษณะของการดำรงอยู่ในโลกต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้ผู้อ่านได้เห็นหรือรู้จักหรือเข้าใจตัวตนของตนเองเพราะลักษณะของการดำรงอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ที่ปรากฏในฐานะที่เป็นการตอบสนองต่อโลกของงานเขียนของผู้อ่านจะสะท้อนถึงความเข้าใจก่อนการสำนึกหรือศักยภาพและแนวโน้มที่เขามีอยู่ อีกทั้ง มันยังทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ในการดำรงอยู่ในโลกหรือสามารถมองเห็นความเป็นจริงในวิถีใหม่ได้

อันจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมต่อไป

อนึ่ง ข้อสงสัยที่อาจจะเกิดขึ้นก็คือว่ากระบวนการตีความดังกล่าวใช้กับเรื่องเล่าทางศาสนาได้ด้วยหรือไม่ ริเกอร์เสนอให้มีการนำเอาจิตวิเคราะห์และอุดมคติวิจารณ์เข้ามาอยู่ในขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการตีความซึ่งทั้งสองทฤษฎีนี้ต่างก็มีทัศนะว่าศาสนาเป็นสิ่งจอมปลอม จิตวิเคราะห์เห็นว่าศาสนามีไว้เพื่อตอบสนองความปรารถนาในระดับจิตใจสำนึก ในขณะที่อุดมคติวิจารณ์เห็นว่าศาสนาเป็นสิ่งที่มิมีไว้เพื่อรับใช้โครงสร้างทางอำนาจ อย่างไรก็ตาม บทบาทของทั้งสองทฤษฎีนี้ที่มีอยู่ในกระบวนการตีความก็คือการทำลายมายาแห่งตัวตนในขั้นตอนของการดำเนินตามความหมายของงานเขียน เมื่อสลัดทิ้งซึ่งความรักตัวเองอันนำมาซึ่งความปรารถนาที่จะได้รับความปกป้อง อันนำมาซึ่งการเข้าใจศาสนาในลักษณะที่จะให้มาตอบสนองความต้องการดังกล่าว เช่น การเข้าใจว่าศาสนาเป็นตัวแทนของพ่อและคาดหวังว่าจะได้รับการปกป้องจากสัญลักษณ์ของศาสนา เช่น พระเจ้าหรือพระพุทธเจ้าในลักษณะเดียวกันกับที่จะได้รับจากพ่อ เราก็จะสามารถที่จะเข้าถึงตัวศาสนาเองซึ่งบอกถึงลักษณะของการดำรงอยู่ตามแนวทางของมัน²⁶ เช่นเดียวกับเมื่อเราสามารถที่จะสลัดการมองความเป็นจริงหรือสังคมผ่านทางกรอบของโครงสร้างทางอำนาจที่ตีความศาสนาในลักษณะที่จะมาสนับสนุนตัวโครงสร้างเอง

1.2 ตัวอย่างการตีความตามทัศนะของริเกอร์

เพื่อให้เข้าใจในทัศนะของริเกอร์ได้ดียิ่งขึ้น จะขอยกตัวอย่างการตีความเรื่องเล่าทางศาสนาตามกระบวนการตีความตามทัศนะของริเกอร์ ในขั้นตอนหนึ่งของการวิเคราะห์ตามกระบวนการดังกล่าวจะต้องมีการวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่องเล่า วิธีการวิเคราะห์โครงสร้างที่จะนำมาใช้กับเรื่องเล่าที่จะนำมาเป็นตัวอย่างนี้ถึงแม้จะมีความแตกต่างบ้างเล็กน้อยแต่ก็อิงอยู่กับวิธีการของเลวี-สไตรส์

อันเป็นวิธีการที่ไม่ซับซ้อนนัก เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการแสดงตัวอย่างคร่าว ๆ²⁷ นอกจากนี้ ในส่วนของตัวอย่างที่เป็นเรื่องเล่าที่ยกมาจากกอสเปลนั้น การตีความจะเป็นการตีความที่คำนึงถึงแต่ละเรื่องเล่าที่ยกมาเป็นหลักถึงแม้ว่าเรื่องเล่าที่ยกมาจะเป็นเพียงบางส่วนบางตอนของเรื่องเล่ากอสเปล ทั้งนี้เพราะว่าการจะวิเคราะห์หาโครงสร้างของกอสเปลอันจะเป็นสิ่งที่ช่วยบอกว่าเรื่องเล่าที่ยกมานั้นมีบทบาทใดในกอสเปลเป็นสิ่งที่ซับซ้อนเกินไปสำหรับจุดประสงค์ของการยกตัวอย่าง

อนึ่ง ในการเสนอตัวอย่างเหล่านี้ มีข้อจำกัดในลักษณะที่ว่าขั้นตอนของการคิดตามความหมายเบื้องต้นของเรื่องเล่าอันจะทำให้เห็นว่าโลกที่งานเขียนเสนอนั้นเป็นโลกที่เป็นไปได้นั้นไม่ใช่สิ่งที่จะนำมาบอกกันได้ มันเป็นเรื่องที่ผู้อ่านแต่ละคนจะต้องประสบเองหรือ "เห็น" เอง อีกทั้งมันยังเป็นเรื่องของตัวผู้อ่านแต่ละคนเองว่าเขาจะพยายามคิดตามจากความหมายของเรื่องไปสู่สิ่งที่มันอ้างถึงในชีวิตของเขาหรือไม่ ถ้าเขาคิดตาม สักวันหนึ่งเขาก็จะได้เห็นว่าโลกที่เรื่องเล่าเสนอนั้นเป็นไปได้และเขาจะได้พบกับลักษณะการดำรงอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ที่สอดคล้องกับความเป็นตัวเขามากที่สุด นอกจากนี้ เนื่องจากว่าลักษณะที่เป็นไปได้ของการดำรงอยู่ที่จะได้พบในขั้นตอนของการเข้าครอบครองนั้นเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับความเป็นตัวตนของผู้อ่านเอง ลักษณะของการดำรงอยู่ที่พูดถึงในตัวอย่างจึงไม่ได้หมายความว่า เป็นลักษณะของการดำรงอยู่ทั้งหมดที่จะได้จากเรื่องเล่านั้น ๆ

พระ เวสสันดรชาดก

ในขั้นตอนแรก เราต้องวิเคราะห์หาโครงสร้างของเรื่องเล่านี้ก่อน โครงสร้างที่ได้นี้จะประกอบด้วยหน่วยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชิงคู่ตรงกันข้ามและภายใต้แต่ละหน่วยจะมีข้อความที่บรรยายถึงกลุ่มของข้อความต่าง ๆ ในเรื่องที่หน่วยในโครง

²⁷ Levi-strauss, "The Structural Study of Myth", Structural Anthropology, trans. Claire Jacobson and Brooke Grundfest Schoepf (New York : Basic Books, 1963), p. 213-215.

สร้างนั้น ๆ จะครอบคลุม*

เสีย

(พระเวสสันดรทรงถูกขับออกจากเมือง,
พระเวสสันดรทรงมอบบุตรพระองค์เป็นทาน,
พระเวสสันดรทรงมอบพระนางมัทรีเป็นทาน,
ชูชกเสียชีวิต, .. ฯลฯ)

ได้

(พระเวสสันดรทรงได้กลับเมือง,
พระเวสสันดรทรงได้บุตรคืน, พระ
เวสสันดรทรงได้พระนางมัทรีคืน
พระเวสสันดรทรงได้เป็นพระโพธิ
สัตว์, ชูชกได้ภรรยาสาว, ชูชกได้
บุตรของพระเวสสันดร, ชูชกได้
รางวัล, ... ฯลฯ)

อนึ่ง ข้อความที่ถูกครอบคลุมอยู่ภายใต้หน่วยในโครงสร้างที่เสนอมานี้
เลือกมาแต่เฉพาะที่เกี่ยวกับพระเวสสันดรและชูชกโดยจะเลือกตอนที่สำคัญ ๆ มาเท่า
นั้นเพื่อความสะดวกในการนำเสนอ ในอันที่จริง ในหน่วยเหล่านั้นยังมีข้อความอื่น
อีก เช่น ในหน่วย เสีย ยังมี "นางผุสดีต้องจากดาวดึงส์ไปจุติในโลก" หรือ "นาง
มัทรีเสียสถานะของการเป็นภรรยาพระเวสสันดร" (เพราะถูกมอบให้เป็นทาน) เป็น
ต้น ในหน่วย ได้ มี "นางผุสดีได้บุตรชื่อเวสสันดร" หรือ "นางมัทรีได้สถานะการ
เป็นภรรยาพระเวสสันดรคืน" เป็นต้น

ถ้าเรานำเอาโครงสร้างที่ได้มานำเสนอโดยคำนึงถึงลำดับเวลาในเรื่อง
และคำนึงถึงการปรากฏของหน่วยในโครงสร้างในลำดับเวลาอย่างแยกกันระหว่าง

* อนึ่ง คำที่เป็นหน่วยในโครงสร้าง เช่น คำว่า "ได้" นี้จะแสดงถึงลักษณะกว้าง ๆ
ที่ข้อความต่าง ๆ ที่ถูกหน่วยนั้นครอบคลุมมีร่วมกัน มันไม่ได้แสดงลักษณะอย่าง
เฉพาะเจาะจงยกตัวอย่าง เช่น ในโครงสร้างที่วิเคราะห์มาจากเรื่อง
พระเวสสันดร "ได้" ไม่ได้บ่งว่า การที่พระเวสสันดรทรงได้ครอบครัวยุติ
กับการที่พระองค์ทรงได้เป็นพระโพธิสัตว์นั้นเป็น "การได้" ประเภทเดียวกัน

การปรากฏของหน่วยในลำดับเวลาที่เกี่ยวกับพระเวสสันดรและที่เกี่ยวกับชูชก เรา
จะได้โครงสร้างกว้าง ๆ ดังนี้

พระเวสสันดร : เลียบ -----> ได้
(สถานะ, ครอบครัวย) (สถานะ, ครอบครัวย และความ
เป็นพระโพธิสัตว์)

ชูชก : ได้ -----> เลียบ
(ภรรยา, บุตรของพระเวสสันดร, (ชีวิต)
รางวัล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
อาหาร)

โครงสร้างที่ได้นี้จะทำให้การตีความสะดวกขึ้น

เรื่องเล่าสามารถบรรยายความเป็นจริงใหม่โดยการอ้างถึงสิ่งหนึ่งและ
พูดถึงสิ่งนั้นในลักษณะใหม่ ๆ ที่ต่างไปจากการเข้าใจความเป็นจริงประจำวัน เรื่อง
พระเวสสันดรก็เช่นกัน เรื่องนี้ได้อ้างถึงการออกแสวงหาตามเป้าหมายของชีวิต
ของพระโพธิสัตว์หรือผู้ที่ต้องการบรรลุธรรมและพูดถึงสิ่งที่มีนัยอ้างถึงในลักษณะที่ขัด
กับความคิดความเข้าใจของคนทั่วไป การพูดที่ขัดกับความเข้าใจทั่วไปดังกล่าวทำให้
ผู้อ่านรู้สึกว่พระเวสสันดรเป็นคนไร้เหตุผลและเห็นแก่ตัว เช่น จากการที่ท่านยอม
ยกแม้กระทั่งภรรยาและบุตรของท่านให้ผู้อื่นเพื่อจุดหมายในชีวิตของตนเอง นอก
จากนี้ ในเรื่องยังมีการนำเอาลักษณะการแสวงหาเป้าหมายในชีวิตที่ไม่ขัดกับความ
เข้าใจของคนทั่วไปมาพูดถึงในเรื่องผ่านพฤติกรรมของชูชกเพื่อเสริม "ความไร้
เหตุผลและเห็นแก่ตัว" ของพระเวสสันดรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งเราจะเห็นว่าถึง
แม้ว่าชูชกจะขึ้นชื่อว่าใจเหี้ยมและเห็นแก่ตัวแต่เขาก็ยอมลำบากเพื่อภรรยา อีกทั้ง
การแสวงหาทรัพย์เงินและความสุขก็เป็นสิ่งที่ปรารถนาสำหรับบุุชช

อย่างไรก็ตาม ถ้าเราปฏิเสธเรื่องพระเวสสันดรไปเสียเพราะไม่สามารถยอมรับ "ความไร้เหตุผลและเห็นแก่ตัว" เราก็จะไม่สามารถเข้าใจและพบความจริงอันเป็นเรื่องของลักษณะที่เป็นไปได้ของการดำรงอยู่ในโลกจากเรื่องเล่าทางศาสนาเรื่องนี้ได้ เพื่อที่จะเข้าใจและพบความจริง เราต้องพยายามคิดตามความหมายเบื้องต้นของงานเขียน เพื่อที่จะก้าวพ้น "ความเห็นแก่ตัวและไร้เหตุผล" ของพระเวสสันดร เราจะต้องอาศัยโครงสร้างของเรื่องโดยมองให้เห็นว่า "ความไร้เหตุผลและเห็นแก่ตัว" นี้ถูกรอบคลุมอยู่ภายใต้หน่วย เสีย ใน เสีย/ได้ ในแถวแรก สิ่งนี้จะทำให้เห็นว่า เสีย นำไปสู่ ได้ อีกทั้งเรายังจะเห็นว่าสิ่งที่มีค่ายิ่งสำหรับปุถุชนเช่นครอบครัวหรือสถานะที่พระเวสสันดรยอมสละเพื่อการทำทานไม่ได้ปรากฏอยู่ในสิ่งที่หน่วย เสีย ครอบคลุมน้อยทีเดียวแต่ยังจะปรากฏอยู่ในสิ่งที่หน่วย ได้ ครอบคลุมน้อยด้วย

ดังนั้น ภายใต้กรอบการตีความของพุทธเถรวาทและภายใต้กรอบของโครงสร้าง เสีย/ได้ ในแถวแรก เราจะเห็นว่าสิ่งที่มีค่ายิ่งสำหรับปุถุชนภายใต้หน่วย เสีย หมายถึงความยึดติดในสุขทางโลกอันมีพื้นฐานจากตัณหาอุปทาน ซึ่งสิ่งนี้ก็ถูกละหรือ "เสีย" ไปในการออกแสวงหานิพพาน และ เราจะเห็นว่าสิ่งที่มีค่ายิ่งสำหรับปุถุชนภายใต้หน่วยได้ ปรากฏพร้อมกับ "ความเป็นพระโพธิสัตว์" ดังนั้น สิ่งที่มีค่ายิ่งดังกล่าวจึงมีบทบาทหรือความหมายเปลี่ยนไปภายใต้หน่วย ได้ กล่าวคือ มันมีบทบาทในการแสดงว่าผลของการ "เสีย" ความสุขทางโลกในการออกแสวงหากการบรรลุธรรมคือการได้มาซึ่งสิ่งที่มีค่ายิ่งอันได้แก่ "ความเป็นพระโพธิสัตว์" หรือ ความเป็นผู้ที่มีนิพพานเป็นอนาคต สิ่งนี้มีค่ายิ่งสำหรับชาวพุทธเปรียบได้กับครอบครัวหรือสถานะที่มีค่ายิ่งสำหรับปุถุชน

ถ้าเราพิจารณา ได้/เสีย ในแถวที่สองโดยการเปรียบเทียบกับ เสีย/ได้ในแถวที่หนึ่งที่ตั้งตีความไปข้างต้น เราจะเห็นได้ว่ามันมีความหมายว่า ถ้าเรายึดติดกับความสุขทางโลกและดำเนินชีวิตไปตามความเรียกร้องของตัณหาอุปทาน เราจะประสบความสูญเสียหรือไม่ได้อะไรเลยในที่สุด การไม่ได้อะไรเลยนี่ก็คือการเวียน

ว่าภายในสังสารวัฏอย่างไม่มีที่สิ้นสุดตามความเข้าใจในกรอบของพุทธเถรวาทนั่นเอง เมื่อได้พยายามคิดตามความหมายเบื้องต้นของเรื่องพระเวสสันดรเรื่องนี้แล้ว เราก็จะพบกับโลกที่เป็นไปได้อันเป็นโลกที่โศกนิทานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญแก่การแสวงหาในขณะที่สิ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของปุถุชนทั่วไปอันถูกชี้แนะโดยคัมภีร์อุปทานกลับเป็นสิ่งที่ไม่ควรแก่การแสวงหา อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ต้องละไปในการแสวงหาความหลุดพ้น และในโลกที่เป็นไปได้นี้ เราก็จะพบกับลักษณะที่เป็นไปได้ของการดำรงอยู่ในโลกแบบชาวพุทธว่าเป็นการดำรงอยู่อย่างลดละ เลิกโดยมีจุดหมายที่การเข้าใจหรือการบรรลุนิพพาน ในอันที่จริงลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ที่พบนี้จะต้องสอดคล้องกับความเป็นตัวของผู้อ่านตีความมากที่สุด ดังนั้นความเป็นไปได้ที่ผู้อ่านจะพบและรู้สึกถึงจึงจะต่างกันไปในแต่ละบุคคล เช่น บางคนอาจจะรู้สึกว่าตนกำลังทำตัวอย่างซุชก ไม่ดำเนินชีวิตอย่างลดละ เลิก บางคนอาจจะรู้สึกว่าจุดหมายของชาวพุทธมีค่ายิ่งและคิดจะเริ่มลดละ เลิก เป็นต้น จะเห็นได้ว่าคนแรกที่พูดถึงเริ่มจะเห็นหรือเข้าใจตัวเองในขณะที่คนที่สองจะมีความเข้าใจความสำคัญของการดำรงชีวิตอย่างพุทธมากยิ่งขึ้น

ข้อสังเกตที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือเราจะเห็นว่าวิธีการทางโครงสร้างนิยามที่มีอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการตีความตามทัศนะของริเกอร์จะช่วยให้เราสามารถดำเนินจากความหมายพื้นผิวมาสู่ความหมายเบื้องต้นได้ผ่านทางโครงสร้างที่วิเคราะห์ออกมาจากเรื่องเล่า ทำให้เราสามารถก้าวพ้นคำอธิบายที่ไม่ค่อยมีน้ำหนักที่มักจะยกมาอธิบาย "ความไร้เหตุผล และความเห็นแก่ตัว" ของพระเวสสันดร คำอธิบายดังกล่าวจะติดกับความหมายเชิงพื้นผิวโดยมีเนื้อหาว่าพระเวสสันดรทรงทนทุกข์เพื่อจะได้เป็นพระโศกนิทานอันจะนำไปสู่การบรรลุนิพพานและได้ช่วยสรรพสัตว์จากสังสารวัฏ คำอธิบายนี้ไม่ค่อยจะมีน้ำหนักสำหรับหลายคน เช่น คนอาจถามได้ว่าทำไมมันฟังดูขัด ๆ ว่าพระองค์ทรงเมตตาต้องการช่วยผู้อื่นแต่ไม่ทรงเมตตาต่อบุตรและภรรยาของพระองค์เอง เราจะเห็นจากข้างต้นว่าโครงสร้างที่วิเคราะห์

มาจากเรื่องพระเวสสันดรจะเป็นกรอบที่อธิบายความหมายหรือบทบาทของ "สิ่งที่มีค่ายิ่ง" ทำให้เราก้าวพ้น "ความเห็นแก่ตัวและไร้เหตุผล" ของพระเวสสันดร และพบกับความหมายที่ลึกกว่านั้นได้ ปัญหาเรื่อง "ความเห็นแก่ตัวและไร้เหตุผล" ดังกล่าวหมดไปเมื่อเราพิจารณามันในกรอบของโครงสร้างของเรื่อง

อนึ่ง ในการตีความเรื่องพระเวสสันดรตามโครงเรื่องที่ได้นั้นได้ทำอย่างรวบรัดและละแง่มุมอื่นที่โครงสร้างช่วยเปิดเผยไปบ้าง เช่น โครงสร้าง เสีย--
 -----> ได้ ไม่ได้อธิบายเพียงแต่ส่วนที่เกี่ยวกับพระเวสสันดรเพียงอย่างเดียว โครงสร้างนี้สามารถนำไปเปิดเผยแง่มุมอื่นได้ ยกตัวอย่างเช่น เราจะเห็นว่าในหน่วยเสีย มี "นางมุสดีต้องจากดาวดึงส์ไปเกิดบนโลก" และหลังจากนั้นก็เกิด "นางมุสดีได้บุตรชื่อเวสสันดร" ซึ่งอยู่ในหน่วยได้ สิ่งนี้จัดอยู่ในโครงสร้าง เสีย--
 -----> ได้ เราจะพูดได้คร่าว ๆ ว่าการออกจากดาวดึงส์เป็นสัญลักษณ์ของการออกจากความสุขและการได้พระเวสสันดรหมายถึงการได้ความเป็นพระโพธิสัตว์ สิ่งนี้แสดงว่าความหมายของเรื่องได้แฝงอยู่ในเหตุการณ์ตอนนี้แล้ว เช่นเดียวกัน เราจะเห็นสิ่งนี้แฝงอยู่ในส่วนอื่น ๆ ของเรื่อง เช่น ในส่วนของพระนางมัทรี และเรายังเห็นได้ว่าโครงสร้างของเรื่องทั้งหมดก็แฝงสิ่งนี้อยู่ กล่าวคือ เรื่องเริ่มจากการที่นางมุสดีต้องจากสวรรค์อันเปี่ยมด้วยความสุขมาเกิดในโลกที่ลำบากกว่าซึ่งสิ่งนี้อยู่ในหน่วย เสีย และเรื่องจบลงที่พระเวสสันดรได้ขึ้นสวรรค์ในฐานะพระโพธิสัตว์ ซึ่งสิ่งนี้อยู่ในหน่วย ได้ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างที่ได้นี้ไม่ใช่โครงสร้างเดียวที่จะวิเคราะห์ได้จากเรื่อง ดังที่เอ่ยไว้ในบทที่ 2 แล้วว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ถกเถียงกันได้

อัครคณฺยสุตฺร

เราวิเคราะห์โครงสร้างของอัครคณฺยสุตฺรได้ดังนี้

แยก	รวม
<p>(พระพุทธเจ้าทรงปลีกวิเวก, วาเสฏฐสามเณร และภารทวาชสามเณรออกบวชจากวรรณะพราหมณ์, พวกพราหมณ์อ้างถึงความประเสริฐของวรรณะตนเหนือวรรณะอื่น, สัตว์แยกจากโลกที่กำลังจะพินาศไปเกิดในชั้นอภัสสรพรหม, ง้วนดินเกิดลอยบนน้ำ, เกิดฤดูกาล, เกิดการแบ่งแยกผิวพรรณ, เกิดวรรณกษัตริย์, ... ฯลฯ)</p>	<p>(พระพุทธเจ้าทรงออกจากที่หลีกเร้น, วาเสฏฐสามเณรและภารทวาชมาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า, พระพุทธเจ้าตรัสถึงสิ่งที่ทุกวรรณะมีร่วมกัน, จักรวาลมีแต่น้ำ, สัตว์มากินง้วนดิน, พราหมณ์ระลึกถึงอักษระได้, ... ฯลฯ)</p>

ถ้าเรานำเอาโครงสร้างที่ได้มาเสนอโดยคำนึงถึงลำดับเวลาโดยแบ่งเรื่องเล่าออกเป็นสองตอน กล่าวคือ ตอนก่อนที่พระพุทธเจ้าจะทรงเล่าเรื่องการเกิดวรรณะและตอนของเรื่องที่เล่า เราจะพบว่าทั้งสองตอนจะมีโครงสร้างที่เริ่มด้วยหน่วย แยก และจบลงด้วยหน่วย รวม

ตอนแรก : แยก(พระพุทธเจ้าทรงปลีกวิเวก)---->รวม(พระพุทธเจ้าทรงออกจากที่หลีกเร้น, วาเสฏฐและภารทวาชมาเข้าเฝ้า)---->แยก(วาเสฏฐและภารทวาชออกบวชจากวรรณะพราหมณ์, พราหมณ์คิดว่าเรณทั้งสอง)---->รวม(พระพุทธเจ้าตรัสถึงสิ่งที่ทุกวรรณะมีร่วมกัน)---->แยก(พราหมณ์อวดอ้างถึงความประเสริฐของวรรณะตนเหนือวรรณะอื่น)---->.....---->รวม(พระพุทธเจ้าตรัสว่าผู้ยึดมั่นในอริยมรรคคือบุตรจากพระโอรชู้ พระอุระของพระองค์)

ตอนสอง : แยก(สัตว์แยกจากโลกที่กำลังพินาศไปเกิดชั้นอภัสสรพรหม---->รวม(สัตว์สถิตในภพนั้นยาวนาน)---->แยก(สัตว์จุติจากภพนั้น)---->รวม(สัตว์มาอยู่

ในโลกที่กำลังเจริญ, จักรวาลหรือโลกมีแต่น้ำ ไม่มีเวลาหรือเพศ)---->แยก(เกิด
 ถ้วนดิน)---->รวม(สัตว์มากินถ้วนดิน)---->.....---->แยก(เกิดสมณะ)---->
 รวม(พระพุทธเจ้าตรัสว่าธรรมเท่านั้นที่จะใช้ตัดลินคนจากทุกวาระ)

อัครัญสูตรอ้างถึงเรื่องคุณค่าของคน ถ้าเราดูจากโครงสร้างที่ได้จากทั้ง
 สองตอนเราจะเห็นว่าทั้งสองเริ่มจากหน่วย แยก และจบลงที่หน่วย รวม ข้อความ
 ในหน่วยแยก จากทั้งสองโครงสร้างเกี่ยวกับการปลีกตัวออกไปและข้อความในหน่วย
 รวมจากทั้งสองโครงสร้างเกี่ยวกับการมีธรรมเป็นเครื่องตัดลินร่วมกัน ในขั้นนี้เราจะ
 เห็นว่าโครงสร้างพูดถึงการแยกออกไปจากบางสิ่งเพื่อไปสู่การมีธรรมเป็นเครื่อง
 ตัดลินร่วมกัน การมีธรรมเป็นเครื่องตัดลินคุณค่าอันอยู่ในหน่วย รวม เป็นคู่ตรงกัน
 ข้ามกับการมีวรรณะหรือชาติตระกูลหรือการมีผิวพรรณเป็นเครื่องตัดลินคุณค่าอันอยู่ใน
 หน่วย แยก ดังนั้น เราจึงจะเห็นว่าสิ่งที่ควรที่จะแยกตัวออกมาเพื่อไปสู่การมีธรรม
 เป็นเครื่องตัดลินร่วมกันก็คือการมีวรรณะหรือชาติตระกูลหรือการมีผิวพรรณเป็น
 เครื่องประเมินคุณค่าของคน นอกจากนี้ ในส่วนของเรื่องที่เล่ามีการอ้างถึงคุณค่า
 ของคนและพูดถึงในลักษณะที่ขัดกับความคิดความเข้าใจทั่วไป กล่าวคือ มีการพูดถึง
 การที่สิ่งดี ๆ ภายนอกอย่างถ้วนดินเสื่อมไปเพราะการเสื่อมไปของคุณธรรมหรือ
 คุณค่าภายใน เช่น คนต่างดุษฎกกัน เราจะต้องอาศัยโครงสร้างเพื่อทำความเข้าใจ
 ใจกับสิ่งนี้ เราจะสังเกตเห็นในโครงสร้างว่ามีหลายครั้งที่เมื่อมีการตัดลินกันด้วย
 คุณค่าภายนอกอย่างผิวพรรณแล้วมีการร่วมกันยึดถือวิธีการตัดลินนั้นจะมีผลเสียตาม
 มา เช่น แยก (แบ่งแยกผิวพรรณ) --- รวม (ต่างก็ดุษฎกกัน)--- แยก (ถ้วน
 ดินหายไป/กระบิดดินหายไป/เครื่องดินหายไป) การแบ่งแยกเป็นจุดเริ่มต้น การ
 ร่วมกันดุษฎกผิวพรรณซึ่งกันและกันเป็นภาวะของการใช้การแบ่งแยกดังกล่าวทำ
 ให้การแบ่งแยกดำรงอยู่ เราจึงเห็นได้ว่ามันหมายความว่าความร่วมมือกันรักษาการ
 ใช้คุณค่าภายนอกเช่นผิวพรรณเป็นเครื่องประเมินคนเป็นภาวะที่นำไปสู่การสูญเสีย
 คุณค่าที่จำเป็นซึ่งในเรื่องใช้ถ้วนดินหรืออื่น ๆ เป็นสัญลักษณ์ สิ่งนี้จึงชี้ให้เห็นถึงผล

เสียของการยึดถือการประเมินคนด้วยคุณค่าภายนอก เราสามารถสังเกตเห็นสิ่งเดียวกันนี้จากจุดอื่นเช่นกัน ถ้าเรานำเอาบางส่วนของตอนที่หนึ่งของเรื่องมาเทียบกับตอนที่สอง เราจะเห็นความตรงกันข้ามกัน กล่าวคือ ในตอนที่หนึ่งจะมีเรื่องของ การที่เณรทั้งสองออกจากวรรณะอันเป็นสัญลักษณ์ของการใช้สิ่งภายนอกประเมินคุณค่าของคนและเข้ามาบวชในพุทธศาสนาอันเป็นสัญลักษณ์ของการใช้ธรรมเป็นเครื่องประเมินคน ในตอนที่สองจะมีเรื่องของ การที่สัตว์ในอภิสรรพมหออกจากภพนั้นมายังโลก ในตอนแรกสัตว์เหล่านี้ยังมีความเป็นพรหม เช่น มีปติเป็นอาหาร มีรัศมีจากกาย ซึ่งความเป็นพรหมนี้เป็นสัญลักษณ์ของความมีคุณค่าหรือความประเสริฐ หลังจากนั้นความโง่เขลาของสัตว์เหล่านี้ในอันที่จะสนใจกับการแบ่งแยก เช่น การสนใจวันคืนที่เกิดแยกอยู่บนผิวน้ำหรือการแบ่งแยกผิวพรรณ ทำให้ความเป็นพรหมค่อย ๆ หดไปและเมื่อมาเป็นมนุษย์ความสบายก็ค่อย ๆ ลดไป สิ่งนี้จึงแสดงถึงความเสื่อมที่มาจากการยึดถือการประเมินคุณค่าด้วยคุณค่าภายนอก นอกจากนี้ เรายังจะเห็นอีกว่า เมื่อมีการแบ่งแยกอันเป็นสิ่งไม่ดีทุกคนก็จะได้รับผลของความเสื่อมร่วมกัน สิ่งนี้จะเห็นได้ชัดจากตัวอย่างเช่น เมื่อมีการแบ่งแยกผิวพรรณ ง้วนคืนก็หายไปและทุกคนมานั่งรวมกันปรับทุกข์ สิ่งนี้จึงแสดงถึงการมีธรรมเป็นเครื่องตัดสินร่วมกัน เมื่อทุกคนร่วมกันทำไม่ดี ทุกคนก็รับผลของความเสื่อมร่วมกัน

เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว เราก็จะเห็นว่า ถ้าเราคิดตามความหมายเบื้องต้นนี้ เราก็จะพบกับโลกที่เป็นไปได้ที่มีการประเมินคุณค่าคนหรือตนเองด้วยธรรมหรือการทำดีทำชั่ว และ เราก็จะพบกับลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้ที่เป็นการดำรงอยู่อย่างคำนึงถึงคุณค่าภายใน

ไข่มุกที่มีราคามาก (มัทธิว 13:45-46)

ในขั้นตอนแรก เราวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่องซึ่งได้มาดังนี้

มี	ไม่มี
(ทรัพย์, ไข่มุก)	(ทรัพย์, ไข่มุก)

ถ้าเรานำเอาโครงสร้างที่ได้มาเสนอโดยคำนึงถึงลำดับเวลาเราจะได้โครงสร้างดังนี้

มี ----->	ไม่มี
(ทรัพย์)	(ไข่มุก)
ไม่มี ----->	มี
(ทรัพย์)	(ไข่มุก)

เรื่องนี้ได้อ้างถึงการแสวงหาแผ่นดินสวรรค์และพูดถึงสิ่งดังกล่าวในลักษณะที่ขัดกับความเข้าใจของคนทั่วไป การพูดที่ขัดกับความเข้าใจทั่วไปดังกล่าวทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่พ่อค้าในเรื่องเป็นคนแปลกดูไร้เหตุผลเพราะว่าเขาขายทรัพย์สมบัติทุกอย่างที่มีอยู่เพื่อซื้อหมึกเม็ดนั้นเม็ดเดียว²⁸ เพื่อที่จะเข้าใจความแปลกที่ดูไร้เหตุผลนี้ เราต้องพยายามคิดตามความหมายเบื้องต้นของเรื่องโดยอาศัยโครงสร้างที่ได้ เราจะเห็นว่าตอนต้นของเรื่องได้บอกไว้อย่างชัดเจนว่าไข่มุกหมายถึงแผ่นดินสวรรค์ เราอาจอาศัยการเทียบเคียงกล่าวว่าทรัพย์หมายถึงทุกสิ่งที่มีในขณะนี้หรือในโลกนี้ โครงสร้างที่เสนอโดยคำนึงถึงลำดับเวลาชี้ให้เห็นว่าในขณะที่มีทรัพย์ก็ไม่มีไข่มุกในขณะที่มีไข่มุกก็ไม่มีทรัพย์ สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าถ้าต้องการไข่มุกหรือแผ่นดินสวรรค์ก็ต้องสละทุกสิ่งที่มี ถ้าเราพยายามคิดตามความหมายเบื้องต้นนี้แล้ว เราก็จะพบกับโลกที่เป็นไปได้อันเป็นโลกที่เราต้องสละทุกอย่างเพื่อการแสวงหาแผ่นดินสวรรค์ ในโลกนั้น เราจะพบกับลักษณะการดำรงอยู่ที่เป็นไปได้อันเป็นการดำรงอยู่แบบเสียสละทุ่มเทเพื่อจุดหมายหรือแผ่นดินสวรรค์อันเป็นการดำรงอยู่อย่างมีศรัทธาตนเอง

²⁸ Ricoeur, "Biblical Hermeneutics", *Semeia* 4 (1975), P.117.

ความเชื่อของหญิงชาวคานาอัน (มัทธิว 15:21-28)⁴

เราสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่องได้ดังนี้

นอก	ใน
(พระเยซูเสด็จออกจากเมืองหนึ่ง, พระเยซูไม่ตอบคำร้องขอของหญิงชาวคานาอัน, สาวกพยายามไล่หญิงคานาอัน, พระเยซูตรัสว่าพระองค์ไม่ได้มาเพื่อช่วยคนที่ไม่ใช่ชาวอิสราเอล, พระเยซูเปรียบหญิงคานาอันเป็นสุนัข, ลูกสาวของหญิงคานาอันมีผีสิง)	(พระเยซูเสด็จเข้าอีกเมืองหนึ่ง, หญิงคานาอันขอความช่วยเหลือ, พระเยซูตรัสว่าพระองค์มาเพื่อช่วยชาวอิสราเอล, พระเยซูเปรียบชาวอิสราเอลเป็นลูก, พระเยซูทรงยอมรับหญิงคานาอัน, ลูกสาวเป็นปกติ)

ถ้าเรานำเอาโครงสร้างที่ได้มาพิจารณาโดยคำนึงถึงลำดับเวลา เราจะเห็นว่าโครงสร้างจะเริ่มจากหน่วยนอก (พระเยซูออกจากเมืองหนึ่ง) และจบที่หน่วย ใน (ลูกของหญิงคานาอันหายเป็นปกติ) เรื่อง ๆ นี้อ้างถึงความมุ่งมั่นในศรัทธาและพูดถึงสิ่งที่มันอ้างถึงในลักษณะที่ขัดกับความคิดความเข้าใจกับคนทั่วไป กล่าวคือ คนทั่วไปจะรู้สึกที่หญิงชาวคานาอันน่าจะรู้สึกโกรธและเลิกตามขอความช่วยเหลือเพราะทำที่อื่นไม่แยแสและการนำเอาคนไปเปรียบกับสุนัข

²⁸ ก่อนที่จะตีความเรื่องนี้ ผู้เขียนได้อ่าน David McCracken, The Scandal of the Gospels (Oxford : Oxford University Press, 1994), P. 14-22.

ของพระเยซู²⁹ นอกจากนี้ สำหรับผู้อ่านความรู้สึกขัด ๆ นี้จะเด่นชัดยิ่งขึ้นด้วยท่าที่
ตั้งกล่าวของพระเยซูอันเป็นผู้ซึ่งมาช่วยมนุษย์และเป็นผู้ควรแก่การฝากความหวัง
เพื่อที่จะเข้าใจสิ่งนี้ เราต้องอาศัยโครงสร้างของเรื่อง

โครงสร้าง นอก ----> ใน ช่วยทำให้เราสังเกตเห็นความสอดคล้อง
กันระหว่างการที่พระเยซูเสด็จมาจากเมืองอื่นมาเข้าเมืองของหญิงคานาอันและการ
ที่หญิงคานาอันถือเป็นคนนอกในตอนแรกและมาได้รับการยอมรับจากพระเยซูใน
ตอนหลัง สิ่งที่น่าประหลาดตลอดมาตั้งแต่ตอนที่หญิงคานาอันมาขอความช่วยเหลือและ
ได้รับการปฏิเสธหรือไม่แยแสมาจนกระทั่งนางได้รับความช่วยเหลือก็คือความมุ่งมั่น
ในความเชื่อว่าพระเยซูจะช่วยนางได้ สิ่งนี้จึงแสดงถึงความหมายว่าความมุ่งมั่นใน
ศรัทธาไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่เลวร้ายหมดหวังอย่างไรก็ทำให้ได้รับการช่วย
ให้รอดในที่สุดเหมือนกับกรณีที่พระเยซูเสด็จมาสู่เมืองที่มีผู้ที่มุ่งมั่นในศรัทธาอันได้แก่
หญิงชาวคานาอัน นอกจากนี้ เราจะเห็นอีกว่าโครงสร้าง นอก (ลูกสาวมีผีสิง)
-----> ใน (ลูกสาวกลับเป็นคนปกติ) ยังจะช่วยชี้ให้เห็นถึงเรื่องศรัทธา
กล่าวคือ ถ้าการมีผีสิงหมายถึงการมีบาป การที่หญิงชาวคานาอันมุ่งมั่นในความเชื่อ
ที่ว่าพระเยซูจะทรงทำให้ลูกสาวกลับเป็นคนปกติได้ก็จะหมายถึงความมุ่งมั่นในศรัทธา
ว่าพระเยซูจะทรงไถ่บาปหรือช่วยให้รอดได้

เมื่อเป็นดังนี้ ถ้าเราพยายามคิดตามความหมายเบื้องต้นของเรื่องหรือ
คิดตามความหมายของเรื่องไปสู่สิ่งที่มันอ้างถึงในชีวิต เราก็จะพบโลกที่เป็นไป
ได้อันเป็นไปได้อันเป็นโลกที่เราควรมีศรัทธาอย่างมุ่งมั่นไม่ว่าจะมีอุปสรรคใด ๆ
และ เราก็จะพบกับลักษณะของการดำรงอยู่อย่างมุ่งมั่นในศรัทธา*

29 เรื่องเดิม, หน้า 17-19.

* ในตัวอย่างที่มีการพูดถึงสัญลักษณ์อยู่หลายครั้ง สิ่งนี้อาจจะทำให้เข้าใจผิดไปว่า
ผู้เขียนกำลังถือว่าเรื่องเล่าเหล่านี้เป็นนิทานเปรียบเทียบ ในเมื่อตัวอย่างเหล่านี้(ต่อ)

(ต่อ) นี้อาศัยทฤษฎีของริเกอร์ก็จะทำให้คิดไปว่าทฤษฎีของริเกอร์ขัดกับความคิดของฟรายนในขณะที่ในบทที่ 4 มีการพูดเรื่องความสอดคล้องกันระหว่างความคิดของทั้งสองท่านนี้ ดังนั้น จึงต้องขอชี้แจงเพื่อไม่ให้เข้าใจผิดว่าการบอกว่า "ง้วนดินเป็นสัญลักษณ์ของคุณค่า" นั้นไม่ได้หมายความว่าง้วนดินเป็นเพียงสัญลักษณ์ที่แต่งตั้ง มันอาจจะจริงหรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง แต่การบอกเช่นนั้นเป็นการหมายความว่าโดยสิ่งนี้เมื่อคนจะเข้าใจจะเข้าใจด้วยมโนทัศน์กว้าง ๆ อย่างไรก็ตาม เราจะเห็นว่า "ง้วนดิน" สามารถจัดอยู่ในมโนทัศน์ "คุณค่า" ได้เช่นเดียวกันการที่คนร่วมกันดูถูกแล้วง้วนดินหายไปก็เป็นสิ่งที่เข้าใจได้ด้วยความหมายกว้าง ๆ ว่า "การเสื่อมของคุณธรรมทำให้เกิดผลเสีย" โดยความหมายที่ได้ี้ไม่จำเป็นต้องมีนัยว่าเหตุการณ์นี้เป็นเพียงสัญลักษณ์หรือเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง

นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่าการที่เรื่องจะมามีความหมายต่อเราได้อย่างไรในลักษณะดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความคิดที่ว่ากอสเปลบรยายความเป็นตัวตนของพระเยซูคงจะเห็นได้ว่าเราไม่สามารถแปล "พระเยซูคือพระผู้ช่วยให้รอด" เป็นมโนทัศน์อื่นได้ แต่ในทางกลับกัน "พระเยซูคือพระผู้ช่วยให้รอด" ก็คือสิ่งที่เป็ผลมาจากคำถามที่ปรากฏข้างต้นว่าสิ่งนี้ (กอสเปล) เมื่อคนจะเข้าใจจะเข้าใจได้ด้วยมโนทัศน์ใด เมื่ออ่านกอสเปล เราก็ได้ความหมายว่า "พระเยซูเป็นพระผู้ช่วยให้รอด" เราไม่สามารถแปล "พระเยซู" ว่าเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งอื่นได้ เพราะตามวิธีของริเกอร์ เราจะใช้องค์ประกอบในเรื่องในการตีความเท่านั้น เราไม่ได้นำเอาทฤษฎีภายนอกมาเกี่ยวข้องอย่างเช่นที่ฟรายนเข้าใจผิดว่าริเกอร์จะเอาทฤษฎีเกี่ยวกับตัวตนเข้ามาตีความกอสเปลอันเป็นเรื่องราวที่บรรยายตัวตนของพระเยซูและองค์ประกอบในเรื่องกอสเปลก็ร่วมกันชี้มายังความหมายนี้อันเป็นความหมายที่พระเยซูเป็นพระองค์เอง พระองค์ไม่ใช่สัญลักษณ์ของสิ่งอื่น (ต่อ)

1.3 ข้อวิจารณ์จากฮันส์ ฟราย

ฟรายได้วิจารณ์ทัศนะของริเกอร์ไว้ในหลายประเด็น³⁰ ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่แล้ว วิธีการอ่านการตีความในทัศนะของฟราย ซึ่งตรงกันกับวิธีการที่ชุมชนชาวคริสต์ใช้ ก็คือการอ่านตามตัวอักษร หรือ การอ่านเรื่องเล่าในฐานะที่มันเป็นเรื่องเล่า นอกจากนี้ ฟรายยังยึดถือสมมุติฐานอย่างหนึ่งว่าตัวตนของบุคคลไม่ใช่สารัตถะภายในที่สามารถที่จะเข้าถึงได้ แต่มันเป็นสิ่งที่ประกอบ (constituted) ขึ้นมาจากรูปแบบของการกระทำและคำพูดของบุคคลอื่นเป็นเจตนาที่ถูกทำให้เป็นจริง (enacted intention) ของบุคคลนั้น ๆ และ เรื่องเล่าก็คือหน่วยทางภาษาที่ดีที่สุดที่สามารถสื่อถึงลักษณะของตัวตนของบุคคลหนึ่ง ๆ

ความหมายที่ได้จากการอ่านเรื่องเล่าในกอสเปลในฐานะเรื่องเล่าก็คือ

(ต่อ) นอกจากนี้ถ้าเราหาความหมายของเรื่องโดยอาศัยแต่โครงสร้างของมันเองและใช้โครงสร้างนั้นนำมาจากความหมายพื้นผิวมาสู่ความหมายเบื้องลึก เพื่อจะพบการมีความหมายต่อชีวิตผู้อ่านของเรื่องเล่า ผลที่ได้จากการค้นหาความหมายเบื้องลึกจะไม่ขัดกับฟรายเพราะว่าการมีความหมายต่อชีวิตย่อมถูกกำหนดโดยความหมายที่ได้จากการตีความเรื่องเล่าตามโครงสร้างของมันเองแล้ว หรืออีกนัยหนึ่ง ถ้าการตีความเพื่อค้นหาความหมายต่อชีวิตเป็นการตีความประเภทหนึ่งแล้ว เราก็จะเห็นว่ามันมีพื้นฐานอยู่บนการตีความเรื่องเล่าที่อาศัยโครงสร้างของเรื่องเองหรือที่ฟรายเรียกว่าการตีความตามตัวอักษร (ดูเพิ่มเชิงอรรถ 4 ของบทที่ 2)

30 Frei, "The "Literal Reading" of Biblical Narrative in the Christian Tradition." Theology and Narrative, ed. Hunsinger (Oxford : Oxford University Press, 1993.), P. 125-129.

ความเป็นพระเยซู กอสเปลเป็นเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคลที่ชื่อพระเยซู ไม่ว่าบุคคลคนนี้จะจริงเชิงประวัติศาสตร์หรือไม่ สิ่งที่เรื่องเล่าดังกล่าวทำก็คือการนิยามพระองค์ผ่านทาง การบรรยายแบบเล่าเรื่อง การกระทำ คำพูด หรือการผจญกับความทุกข์ยากของพระองค์ถือว่าเป็นสิ่งที่พระเยซูเป็นผู้รองรับ (ascriptive subject) ในฐานะที่เป็นพระองค์เองหรือในฐานะที่เป็นผู้กระทำ (agent) ทั้งนี้เพราะว่า พรายเห็นว่าตัวตนของบุคคลประกอบขึ้นมาจากสิ่งที่บุคคลทำหรือพูด การบรรยายการกระทำและคำพูดของพระเยซูในเรื่องเล่าจึงเป็นการนิยามตัวตนของพระเยซู มันเป็นการบรรยายที่พูดถึงตัวตนของพระองค์ หรือมีพระองค์เป็นผู้รองรับ พรายเห็นว่าทักษะของริเกอร์จะทำให้กอสเปลไม่ได้มีความหมายเช่นนี้ ทั้งนี้เพราะว่าพรายเห็นทักษะของริเกอร์มีสมมุติฐานเกี่ยวกับตัวตนของบุคคลที่ต่างออกไป กล่าวคือ ผู้รองรับสิ่งต่าง ๆ ถูกมองอยู่ในรูปของความเข้าใจ คำพูดและการกระทำของบุคคลไม่ได้มาจากจิตสำนึกล้วน ๆ แต่มันมีพื้นฐานมาจากความเข้าใจก่อนการสำนึก รู้ พระเยซูในเรื่องจึงไม่ใช่ผู้กระทำ หรือไม่ได้ประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่พระองค์กระทำ แต่พระองค์ทรงเป็นผู้แสดงออกถึงความเข้าใจก่อนการรู้สำนึกของพระองค์ พระองค์ทรงเป็นทางผ่านให้ความเป็นไปได้ของลักษณะของการดำรงอยู่ในโลกจากความเข้าใจดังกล่าวมาปรากฏ พระองค์จึงทรงมีฐานะเป็นเพียงตัวอย่าง (exemplification) ที่สะท้อนถึงความเป็นจริงหรือศักยภาพของมนุษย์เท่านั้น ผลที่ตามมาก็คือว่า ลักษณะนี้ทำให้เป็นการอ่านเรื่องเล่าในฐานะที่เป็นนิทานเปรียบเทียบ ไม่ใช่ในฐานะเรื่องเล่า พระเยซูในเรื่องถูกทอนลงเป็นเพียงสัญลักษณ์

ทักษะของริเกอร์จึงทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องเป็นเพียงเงาของโลกแห่งความเป็นไปได้เท่านั้น ผลเสียก็คือว่ามันจะทำให้เรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคลหนึ่ง ๆ เป็นไปไม่ได้เพราะว่าสิ่งที่เรื่องเล่าพูดถึงก็คือลักษณะของการดำรงอยู่ไม่ใช่บุคคลหนึ่ง ๆ นอกจากนี้ มันยังขัดกับวิธีการอ่านของชุมชนชาวคริสต์ที่ไม่ยอมรับการทอนพระเยซูในเรื่องลงเป็นความเข้าใจก่อนสำนึกรู้พระองค์ต้องอยู่ในฐานะ

ของผู้กระทำและชุมชนยังไม่ยอมรับการทอนความหมายตามตัวอักษร หรือการบรรยายลงเป็นการเปรียบเทียบ

อย่างไรก็ตาม คำวิจารณ์ดังกล่าวของฟรายนี่มีพื้นฐานอยู่บนความสับสนบางประการ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ในตอนต้น ความหมายของโลกจากวรรณกรรมของริเกอร์นั้นต่างไปจากความหมายที่ฟรายใช้ ฟรายนี่สมมุติฐานว่ากอสเปลมีความหมายที่เป็นนิยามความเป็นพระเยซู ตัวละครในเรื่องและสถานการณ์จะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่นิยามซึ่งกันและกัน โลกจากเรื่องต่าง ๆ ในกอสเปลจึงเป็นที่นิยามพระองค์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าลักษณะของการนิยามเช่นนี้มีพื้นฐานมาจากความคิดเรื่องตัวบุคคลของฟราย กล่าวคือ ตัวตนของบุคคลประกอบขึ้นมาจากคำพูดและการกระทำที่แสดงออกมา ตัวตนของตัวละครก็เข้าใจได้จากการกระทำและคำพูดของตัวละครที่ปรากฏในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง หรือโลกจากงานเขียนนั้น ๆ ในขณะที่เดียวกันโลกจากงานวรรณกรรมตามความหมายของริเกอร์มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างของงานเขียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความหมายเชิงพื้นผิวกับความหมายเบื้องลึก ความหมายเชิงพื้นผิวก็คือโลกที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องของงานเขียนอันเป็นโลกในความหมายของฟรายในขณะที่ความหมายเบื้องลึกก็คือสิ่งที่อ้างอิงถึงความเป็นจริงของมนุษย์หรือโลกแห่งความเป็นไปได้และในส่วนหลังนี้เองที่ตัวตนตามความหมายของริเกอร์มีบทบาทดังที่ได้เห็นมาแล้ว ซึ่งมันมีบทบาทในส่วนของผู้อ่าน ไม่ใช่เป็นเรื่องของตัวละคร

ฟรายสับสนระหว่างสอง "โลก" นี้ ริเกอร์กล่าวว่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในเรื่องเล่า เช่น ตัวละครหรือสถานการณ์ เป็นไปในลักษณะที่จะร่วมกันสร้างเอกภาพเชิงความหมาย ซึ่งสามารถที่จะสร้างได้หลายแบบ ถ้าฟรายเห็นว่าเอกภาพเชิงความหมายของเรื่องเล่าในกอสเปลคือความเป็นตัวตนของพระเยซู มันก็เป็นเรื่องของโลกที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องของงานเขียน ซึ่งแม้แต่เพียงในระดับนี้ ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องยึดถือสมมุติฐานเกี่ยวกับความหมายของตัวตนใด ๆ ทั้ง

นี้ เพราะว่าเอกภาพเชิงความหมายเกิดจากความสัมพันธ์ของส่วนประกอบในตัวเอง เขียนเอง ถ้าพราयสามารถที่จะแสดงได้ว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ในเรื่องมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่จะนิยามตัวตนของพระเยซู นั่นก็เป็นสิ่งที่เพียงพอแล้ว

นอกจากนี้ เราจะเห็นว่าความหมายเชิงพื้นผิวเกี่ยวกับการตีความงานเขียน ในขณะที่ ความหมายเบื้องลึกเกี่ยวกับการเข้าใจตัวตน ซึ่งอยู่ในช่วงของการเข้าครอบครองที่ผู้อ่านต้องพยายามคิดตามนัยของงานเขียน มันเป็นไปได้ที่จะไม่มีการเข้าครอบครองเกิดขึ้นซึ่งอยู่ในกรณีที่ผู้อ่านไม่มีการคิดตาม มันเป็นไปได้ที่ผู้อ่านจะไม่เห็นลักษณะการดำรงอยู่ในโลกของพระเยซู และเพียงแต่รู้ลักษณะของพระองค์ ดังนั้นการที่พรายบอกว่าโลกที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องจะเป็นเพียงเงาของโลกแห่งความเป็นไปได้เสมอตามทัศนะของริเกอร์จึงเป็นสิ่งที่คลาดเคลื่อน หรืออีกนัยหนึ่ง ถ้าแม้ว่าในที่สุดแล้วความหมายของวรรณกรรมก็คือลักษณะของการดำรงอยู่ในโลก แต่ก่อนที่จะมาถึงจุดนั้นมันมีความหมายอีกระดับหนึ่งซึ่งมันเกี่ยวพันกับเนื้อเรื่องของงานเขียนเอง การพูดว่าความหมายของงานวรรณกรรมคือลักษณะของการดำรงอยู่ในโลกโดยมองข้ามคำว่า "ในที่สุดแล้ว" ดังกล่าวทำให้พรายสับสนระหว่างสองความหมายของ "โลก"

ยิ่งไปกว่านั้น เรายังเห็นได้อีกว่าพรายได้นำเอาแนวทางของเขาไป "ครอบ" ทัศนะของริเกอร์ในขณะที่วิจารณ์ มันน่าประหลาดใจว่าทำไมพรายถึงคิดว่าริเกอร์จะอาศัยแนวทางเดียวกันกับเขาในอันที่จะนำเอาความคิดเรื่องตัวตนมาใช้กับความคิดเรื่องการนิยามซึ่งกันและกันของตัวละครและเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกรณีของเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคล ซึ่งรวมถึงกอสเปลที่บรรยายตัวตนของพระเยซู ผลที่ตามมาก็คือว่าความคิดเรื่องตัวตนที่ต่างออกไปของริเกอร์ไม่สามารถเข้ากันได้กับความคิดเรื่องการนิยามซึ่งกันและกันดังกล่าวซึ่งมันเป็นสิ่งที่กอสเปลใช้เพื่อที่จะบรรยายแก่ผู้อ่านว่าพระเยซูคือใคร เช่นเดียวกันกับที่เรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคลอื่น ๆ ใช้ การอ่านเรื่องเล่าดังกล่าวในฐานะที่เป็นเรื่องเล่าจึง

เป็นไปไม่ได้เพราะว่าความคิดเรื่องตัวตนของริเกอร์นั้นตามทัศนะของฟรายมันทำให้ตัวละครต้องเป็นตัวอย่างของลักษณะของการดำรงชีวิตอยู่ในโลก เรื่องเล่าที่เหมือนจริงที่ทำให้เชื่อได้ว่าบุคคลที่บรรยายมีอยู่จริงจึงต้องถูกอ่านแบบนิทานเชิงเปรียบเทียบ

ความน่าประหลาดใจนั้นจะสามารถที่จะอธิบายได้ด้วยเรื่องของความบังเอิญที่ฟรายเห็นว่าความหมายของตัวเรื่องเล่าในกอสเปิล เป็นเรื่องของความเป็นตัวตนของพระเยซู และในขณะที่เดียวกันเขาก็เข้าใจว่าริเกอร์เห็นว่าความหมายของงานเขียนก็คือเรื่องของตัวตนของมนุษย์หรือลักษณะของการดำรงอยู่ในโลก มันจึงมีความคล่องจองกันโดยบังเอิญระหว่าง "ความหมาย" และ "ตัวตน" ในอันที่จริงดังที่ได้เห็นแล้วในตอนต้น ตามทัศนะของริเกอร์ "ความหมาย" มีอยู่สองระดับกล่าวคือ มีความหมายที่เป็นผลมาจากการตีความงานเขียนในฐานะที่เป็นตัวมันเอง นั่นคือ เป็นการหาโครงสร้างภายในของงานเขียนเองเพื่อที่จะเข้าใจถึงเอกภาพเชิงความมากมายของมัน ในอีกระดับ มันหมายถึงการที่เอกภาพเชิงความหมายที่ได้มามีความหมายต่อชีวิตของผู้อ่านผ่านทางกระบวนการการเข้าครอบครองอันเป็นการติดตามเอกภาพเชิงความหมายมาสู่สิ่งที่มันอ้างถึงจนกระทั่งเห็นโลกที่เป็นไปได้ที่มีการดำรงอยู่ที่ เป็นไปได้สำหรับผู้อ่าน ความเป็นตัวตนของพระเยซูจากเรื่องในกอสเปิลเป็นเอกภาพเชิงความหมายของตัวงานเขียนเองในขณะที่ความคิดเรื่องตัวตนของริเกอร์มีบทบาทอยู่ในส่วนของผู้อ่านที่จะมีความสัมพันธ์กับงานเขียนในลักษณะที่ตัวงานเขียนจะเป็นสื่อให้ความเป็นไปได้ที่อยู่ในระดับความเข้าใจระดับก่อนสำนึกรู้เข้ามาปรากฏอยู่ในขอบฟ้าของผู้อ่านอันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจตัวตนมากยิ่งขึ้น*

* ดูเหมือนว่าฟรายจะมีสมมติฐานเกี่ยวกับความสอดคล้องกันระหว่างความเข้าใจความเป็นตัวตนของมนุษย์และความเข้าใจตัวตนของตัวละคร เขาจึงนำเอา(ต่อ)

นอกจากนี้ฟรายยังมีความสับสนระหว่างความหมายของคำว่า "บรรยาย" (descriptive discourse) และ "การเปรียบเทียบ" (metaphorical discourse) ดังที่ได้เอ่ยไว้แล้ว ฟรายเห็นว่าเรื่องเล่าในกอสเปลบรรยายตัวตนของพระเยซูและเขาเห็นว่าริเกอร์ปฏิเสธการบรรยายด้วยเหตุผลที่ว่ามันไม่สามารถเผยถึงโลกแห่งความเป็นไปได้ต่างกับการเปรียบเทียบ และ ฟรายเข้าใจว่าริเกอร์เห็นว่าโลกที่เผยโดยการเปรียบเทียบนี้ก็คือความหมายของเรื่องเล่า ในเมื่อสิ่งนี้คือความหมายของเรื่องเล่าซึ่งจะเข้าใจถึงได้ด้วยภาษาเชิงการเปรียบเทียบ การจะ

(ต่อ) มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวตนของบุคคลที่ใช้กับมนุษย์มาใช้กับตัวละคร แพลเซอร์ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของฟรายกล่าวว่าฟรายนำมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวตนของกิลเบอร์ต ไรล์ (Gilbert Ryle) มาใช้ (ดู Placher, เรื่องเดิม, หน้า 9-13) ในขณะที่ฮันซิงเจอร์ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของฟรายเช่นกันกล่าวว่า ฟรายใช้มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวตนมากกว่าหนึ่งมโนทัศน์ (ดู Hunsinger, เรื่องเดิม, หน้า 244.)

อย่างไรก็ตาม ทั้งสองเห็นพ้องกันว่าฟรายใช้มโนทัศน์ดังกล่าวเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจพระเยซูที่ปรากฏในเรื่องเล่า หรืออีกนัยหนึ่ง มันเป็นเรื่องช่วยในการตีความเท่านั้น ฟรายไม่ได้เข้าไปข้องเกี่ยวกับทฤษฎีเบื้องหลังมโนทัศน์เหล่านั้นมากเกินไป เช่น เขาไม่สนใจที่จะออกเหตุผลแก้คำโต้แย้งที่มีต่อทฤษฎีเบื้องหลังมโนทัศน์หนึ่ง ๆ หรือ เขาไม่สนใจที่จะมองหาความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่เขาใช้ เป็นต้น ดังนั้น จึงไม่น่าจะใช้ได้ที่ฟรายนำเอาความเข้าใจตัวตนของมนุษย์ในทัศนะของริเกอร์มาปะปนกับการนำความเข้าใจกอสเปล ซึ่งฟรายเห็นว่าความหมายของมันคือความเป็นตัวของพระเยซู

เข้าใจความหมายของเรื่องเล่าในกอสเปลจึงต้องทอนภาษาเชิงการบรรยายที่ปรากฏในงานเขียนลงเป็นเชิงการเปรียบเทียบ สิ่งนี้จะทำให้เรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคลใด ๆ เป็นไปไม่ได้ อีกทั้งมันยังขัดกับวิธีการอ่านของชุมชนชาวคริสต์ที่ไม่ยอมรับการทอนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม "การบรรยาย" ที่รีเกอร์พูดถึงในวาทกรรมเชิงการบรรยายนั้นในอันที่จริงรีเกอร์ใช้ควบคู่กับการอ้างถึงเชิงการบ่งถึง (ostensive reference) "การบรรยาย" ดังกล่าวจึงหมายถึงเรื่องของข้อเท็จจริงที่บ่งถึงสิ่งหนึ่ง ๆ ที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นในโลกกายภาพนี้ว่ามันมีลักษณะเช่นไร³¹ มันจึงไม่ใช่เรื่องลักษณะทางภาษาที่เป็นประเภทของการบรรยายอย่างที่พรายเข้าใจ

การเปรียบเทียบ "หรือวาทกรรมเชิงการเปรียบเทียบ" ที่รีเกอร์ใช้พูดถึงงานเขียนนั้น เขาหมายความว่างานเขียนสามารถบรรยายความเป็นจริงใหม่ได้ด้วยวิธีการที่เห็นได้ชัดใน "การเปรียบเทียบ" หรือการอุปลักษณ์ (Metaphor) ซึ่งอยู่ในระดับประโยค วิธีการดังกล่าวคือการอ้างถึงสิ่งหนึ่งและพูดถึงสิ่งนั้นในลักษณะที่ขัดกับการใช้ภาษาทั่วไปในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาตามตัวอักษร การไม่ปฏิเสธการอุปลักษณ์ไปด้วยเหตุผลว่ามันไร้สาระตามมาตรฐานของการใช้ภาษาทั่วไปแต่ยอมรับความขัดแย้งนั้นและนำมาพิจารณาจะทำให้ผู้พิจารณาได้พบกับลักษณะใหม่ ๆ ของการดำรงอยู่ในโลกของสิ่งที่การอุปลักษณ์นั้น ๆ พูดถึง หรืออีกนัยหนึ่ง การอุปลักษณ์บรรยายความเป็นจริงของสิ่งหนึ่ง ๆ ใหม่ ยกตัวอย่างเช่น นักมังสวิวัติอาจกล่าวว่า "เธอกำลังกินก๋วยเตี๋ยวศพวู้ว" ในการใช้ภาษาโดยปกติ "ศพวู้ว" จะไม่ใช่มาแสดงคุณสมบัติของ "ก๋วยเตี๋ยว" โดยปกติเราจะพูดว่า "ก๋วยเตี๋ยวเนื้อ" แต่เมื่อเราพิจารณาตามการอุปลักษณ์นี้ เราจะตระหนักถึงลักษณะของการดำรงอยู่ในโลกของผู้กินก๋วยเตี๋ยวเนื้อนี้และไม่เพียงเท่านั้น เรายังจะมีความรู้ลึกบางอย่างอีกด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่การใช้ภาษาโดยปกติให้เราได้

³¹ McCarthy, "The Density of Reference", หน้า 25.

งานเขียนหรือเรื่องเล่าก็เช่นเดียวกัน มันจะอ้างถึงสิ่งหนึ่งในความเป็นจริงของมนุษย์และ เสนอให้มองสิ่งนั้นในลักษณะที่ต่างออกไปจากการมองตามความเข้าใจความเป็นจริงประจำวัน (ความต่างที่พูดถึงนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นความต่างแบบขาวกับดำ เพียงแค่การนำสิ่งที่คนรู้จักอยู่แล้วมาเน้นย้ำ มาเขียนถึงด้วยภาษาใหม่ ๆ หรือ มาเขียนถึงด้วยมุมมองใหม่ ๆ ก็ถือว่าต่างแล้ว) ความสามารถในการเผยถึงลักษณะการดำรงอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ที่นั้นขึ้นกับตัวผู้อ่านแต่ละคนที่มีภูมิหลังต่างกันและยังขึ้นอยู่กับตัวงานเขียนแต่ละงานด้วยซึ่งงานเขียนประเภทเรื่องเล่าทางศาสนาเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสามารถนี้สูง หรืออีกนัยหนึ่ง มันมีพลังในการบรรยายความเป็นจริงใหม่ ดังนั้น การที่เรื่องเล่าจัดอยู่ในวาทกรรมเชิงการเปรียบเทียบจึงไม่ได้หมายความว่าภาษาที่ใช้ในเรื่องจะเป็นภาษาเชิงการเปรียบเทียบ กอสเปลที่พรายเห็นว่าเป็นเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคลจึงไม่ประสบปัญหาว่าการบรรยายนั้นจะถูกทอนลงเป็นการเปรียบเทียบอันเป็นปัญหาว่ากอสเปลไม่ได้พูดถึงพระเยซูเพื่อบรรยายความเป็นพระองค์แต่กอสเปลพูดถึงพระองค์ในเชิงเปรียบเทียบว่าพระเยซูที่เล่าในเรื่องเป็นตัวแทนของสิ่งอื่น

นอกจากนี้ เรายังจะเห็นว่าการบอกว่าเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคลอยู่ในวาทกรรมเชิงการเปรียบเทียบก็จะไม่ใช่เป็นการทำให้มันเป็นไปได้ที่จะมีเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคล เราสามารถใช้เรื่องเล่าบรรยายตัวบุคคลในฐานะที่เป็นตัวเขาเองได้เพราะการที่มันอยู่ในวาทกรรมเชิงการเปรียบเทียบไม่ได้หมายความว่า มันจะต้องใช้ภาษาแต่ในลักษณะเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งคืออีกสิ่งหนึ่ง และไม่สามารถใช้ภาษาบรรยายสิ่งนั้นในฐานะที่มันเป็นตัวเองได้

ในเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว เราจึงจะเห็นว่าวาทกรรมเชิงการเปรียบเทียบเป็นคุณละเรื่องกันกับการใช้ภาษาของงานเขียน (เช่น งานเขียนที่เป็นเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคลก็จะใช้ภาษาไปในลักษณะที่จะบรรยายตัวบุคคลนั้น ๆ หรืองานเขียนที่เป็นนิทานเปรียบเทียบก็จะพูดถึงสิ่งหนึ่งโดยเปรียบเทียบว่าสิ่งนั้นเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ปรากฏ

ในเรื่อง) สิ่งนี้จึงแสดงถึงความลับสนของฟราย นอกจากนี้ เรายังจะเห็นอีกว่า แม้แต่ฟรายเองก็น่าจะยอมรับว่ากอสเปิลจัดอยู่ในวาทกรรมเชิงการเปรียบเทียบ ทั้งนี้เพราะว่าการอยู่ในวาทกรรมเชิงการเปรียบเทียบของเรื่องเล่าหมายถึงการที่เรื่องเล่าสามารถบรรยายความเป็นจริงใหม่ กอสเปิลก็เป็นงานเขียนที่บรรยายความเป็นจริงใหม่ออกมาในลักษณะที่ทำให้เห็นว่าโลกนี้คือโลกที่มีพระเยซูเป็นพระผู้ช่วยให้รอด อีกทั้ง แม้แต่ฟรายเองก็ไม่น่าจะยอมรับว่ากอสเปิลอยู่ในวาทกรรมเชิงการบรรยายในความหมายของริเกอร์ เพราะวาทกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องของการพูดถึงข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ อันจะทำให้ต้องใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้เป็นหลักฐานในการทำความเข้าใจกอสเปิล ซึ่งฟรายไม่เห็นด้วยดังจะเห็นได้ต่อไปในตอนทีพิจารณาความคิดของฟราย*

นอกจากนี้ ฟรายยังได้กล่าววิจารณ์ถึงผู้ที่นำทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการตีความงานเขียนจากริเกอร์มาประยุกต์ใช้กับกอสเปิลว่า คนเหล่านี้ประสบปัญหาในลักษณะที่ ในทางหนึ่งคนเหล่านี้ต้องการที่จะยืนยันแบบชาวคริสต์ว่ากอสเปิลอ้างถึงพระเยซูในฐานะที่พระองค์เอง ไม่ใช่สัญลักษณ์ของสิ่งอื่นใด และสิ่งนี้ก็คือสิ่งสูงสุดที่งานเขียนดังกล่าวอ้างถึงอันจะใช้เป็นทางผ่านไปหาสิ่งอื่นไม่ได้ ในอีกทางหนึ่งพวกเขาที่ต้องการบอกว่ากอสเปิลอ้างถึงความจริงหรือศักยภาพของมนุษย์ ซึ่งสิ่ง

* อนึ่ง ฮันซิงเจอร์ซึ่งเป็นศิษย์ของฟรายได้ชี้ให้เห็นว่าฟรายยอมรับกอสเปิลพูดถึงข้อเท็จจริงในโลกหรือในจักรวาล แต่ทว่าการพูดถึงข้อเท็จจริงหรือการมีการอ้างถึงเชิงบ่งถึงนี้มีความหมายพิเศษ กล่าวคือ มันต้องอาศัยศรัทธาด้วย (ดังจะเห็นต่อไป) ความหมายของการอ้างอิงเชิงบ่งถึงนี้จึงไม่ตรงกับความหมายของริเกอร์ (ดู Hunsinger, "Afterword", หน้า 266).

นี้จะทำให้พระเยซูกลายเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งอื่น³² อย่างไรก็ตาม ข้อวิจารณ์นี้มีพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของพราयที่มีต่อความหมายของคำว่า "โลก" ดังที่ได้พูดถึงข้างต้นการอ้างถึงที่คนเหล่านั้นต้องการในทางแรกเป็นการอ้างถึงโลกของเนื้อเรื่อง อันจัดอยู่ในส่วนของความหมายเชิงพื้นผิวที่ได้จากการตีความตัวงานเขียนเอง ในขณะที่การอ้างถึงที่คนเหล่านั้นต้องการในทางหลังเป็นการอ้างถึงโลกที่เป็นไปได้อันเกิดจากการคิดตามเอกภาพเชิงความหมาย หรือ นัย ซึ่งอยู่ในกระบวนการเข้าครอบครองที่จะเชื่อมสิ่งที่ได้จากการอ่านตีความให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของผู้อ่าน "การอ้างถึง" ที่พรายใช้จึงมีนัยของความหมาย ทั้งสองทางจึงไม่ขัดแย้งกัน และการอ้างถึงในทางหลังก็ไม่ได้ทำให้พระเยซูกลายเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใด มันเป็นเรื่องของการเรียนรู้ลักษณะการดำรงชีวิตจากพระองค์หรือจากเอกภาพเชิงความหมายที่ได้จากการอ่านตีความงานเขียนในฐานะของงานเขียนเอง

ข้อวิจารณ์ในอีกประเด็นหนึ่งของพรายก็คือว่า ขั้นตอนของการเข้าครอบครองในกระบวนการตีความที่รีเกอร์เสนอนั้นเป็นเรื่องของการเล่นกลเชิงระบบความคิด (systematic legerdemain)³³ กล่าวคือ มันเป็นสิ่งที่เสนอเข้ามาด้วยเหตุผลของความจำเป็นทางทฤษฎีที่เห็นว่าความหมายของเรื่องเล่าก็คือโลกแห่งความเป็นไปได้ ทำให้งานเขียนไม่มีความหมายของตัวมันเอง และต้องเสนอขั้นตอนดังกล่าวเข้ามาเพื่อแสดงว่าความหมายดังกล่าวของงานเขียนได้มาได้อย่างไร ดังนั้น กระบวนการดังกล่าวจึงไม่ใช่สิ่งที่คนจะประสบจริง ๆ ในการอ่านทำความเข้าใจทั่วไป อีกทั้งมันยังจะทำให้ผู้อ่านทั่วไปที่ไม่ใช่คริสเตียนไม่สามารถที่จะเข้าใจความหมายของกอสเปลเพราะการเข้าครอบครองที่จะแสดงความหมาย

³² Frie, The "Lileral Reading", หน้า 129-130.

³³ เรื่องเดิม, หน้า 131-133.

ของงานเขียนนั้นจะทำให้ลักษณะการดำรงอยู่ในโลกแบบชาวคริสต์มาเป็นส่วนหนึ่งของตัวผู้อ่าน ซึ่งสิ่งนี้ขัดกับความเป็นจริงที่มีคนที่ไม่ใช่ชาวคริสต์ที่อ่านเรื่องดังกล่าวรู้เรื่อง³⁴ อย่างไรก็ตาม เราจะเห็นได้ว่าข้อวิจารณ์ดังกล่าวยังคงมีพื้นฐานอยู่บนความลึบสนของพราयरระหว่างความหมายในฐานะของเอกภาพเชิงความหมายซึ่งได้จากการอ่านทำความเข้าใจตัวงานเขียนเองกับความหมายในฐานะของการที่เอกภาพเชิงความหมายดังกล่าวจะมีความหมายต่อชีวิตของผู้อ่านหรือกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของเขา ดังนั้น งานเขียนจึงมีความหมายของมันเอง และผู้ที่ไม่ใช่ชาวคริสต์ก็สามารถอ่านกอสเปลรู้เรื่องในระดับเอกภาพเชิงความหมาย จึงไม่จริงที่กระบวนการที่รีเกอร์เสนอไม่ใช่สิ่งที่คนทั่วไปประสบได้ในการทำความเข้าใจงานเขียน คนทั่วไปสามารถที่จะเข้าใจเอกภาพเชิงความหมายของกอสเปลได้และชาวคริสต์สามารถที่จะเข้าใจการมีความหมายต่อชีวิตของกอสเปลได้

2. ทักษะของพราयर

2.1 ความจริงของเรื่องเล่าทางศาสนาในทักษะของพราयर

เรื่องเล่าที่พราयरสนใจจะไม่ใช่เรื่องเล่าทั่ว ๆ ไปแต่จะเป็นเรื่องเล่าเหมือนจริงที่บรรยายตัวบุคคล ซึ่งเรื่องเล่าประเภทดังกล่าวมักจะทำให้ผู้อ่านตั้งคำถามขึ้นในใจได้ว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เล่าถึงหรือตัวบุคคลที่บรรยายมีอยู่จริงหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีความไม่ชัดเจนว่าเรื่องเล่าดังกล่าวจัดอยู่ในประเภทบันทึกทางประวัติศาสตร์หรือวรรณกรรมที่แต่งขึ้น กอสเปลก็จัดเป็นเรื่องเล่าประเภทนี้ โครงสร้างของมันมีจุดหมายในการนิยามหรือบรรยายความเป็นตัวตนของพระเยซู พระองค์จึงเป็นเนื้อหาสาระของเรื่องเล่าในกอสเปล คุณลักษณะของพระองค์ก็คือสิ่งที่เรื่องเล่าดังกล่าวเสนอว่าเป็นข้อเท็จจริงซึ่งไม่ใช่ข้อเท็จจริงทั่วไปประเภท

³⁴ Placher, "Introduction" หน้า 16.

ที่เราสามารถที่จะเข้าถึงได้โดยตรงอย่างเช่นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น หากแต่เป็นข้อเท็จจริงที่สามารถรู้ได้ผ่านเรื่องเล่าดังกล่าวเท่านั้น นอกจากนี้ การยืนยันความจริงของข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นสิ่งที่กระทำได้โดยอาศัยความศรัทธาเท่านั้น ไม่สามารถที่จะกระทำโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์หรือการใช้เหตุผลพิสูจน์ อันเป็นวิธีการที่มาจากประวัติศาสตร์หรือปรัชญาซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนชาวคริสต์ เราจะเห็นได้ว่าความหมายของเรื่องเล่าดังกล่าวเป็นสิ่งเดียวกันกับสิ่งที่ถูกอ้างถึงซึ่งหมายถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวเหล่านั้นอันจะถูกยืนยันความจริงได้ด้วยศรัทธา และเมื่อมีการยืนยันความจริงของมันในลักษณะดังกล่าว มันย่อมส่งผลต่อการมองโลกและวิถีชีวิตของผู้ศรัทธา ตัวอย่างของข้อเท็จจริงจากกอสเปลมีเช่น พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอด พระองค์ทรงเชื่อฟังพระเจ้าและทรงมีความรักในมนุษย์ผู้ผิดบาป พระองค์จึงทรงไถ่บาปให้พวกเขาเหล่านั้นด้วยการเสียสละตัวพระองค์เองอย่างเต็มใจ หรือ พระองค์ทรงฟื้นคืนชีพขึ้นมาใหม่ด้วยพระอำนาจแห่งพระเจ้าและทรงปรากฏพระองค์ต่อผู้ที่มีศรัทธาเสมอไม่ว่าในเวลาใด³⁵

ถึงแม้ว่า เนื้อหาสาระหรือข้อเท็จจริงจะสามารถแสดงออกมาในรูปข้อความได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเราจะสามารถทอนเรื่องเล่าดังกล่าวลงเป็นข้อความได้ กอสเปลเป็นเรื่องเล่าที่บรรยายตัวตนของพระเยซู และ หน้าที่ในการทำให้เรารู้จักคน ๆ หนึ่งเป็นสิ่งที่หน่วยภาษาประเภทเรื่องเล่าทำได้ดีที่สุด มันช่วยให้เราสามารถที่จะรู้สึกถึงความเป็นบุคคลของผู้ที่ถูกบรรยาย เรื่องเล่าสามารถที่จะบรรยายถึงคุณลักษณะของบุคคลหนึ่ง เช่น ความกล้าหาญ ได้ดีกว่าข้อความที่บอกว่า "คน ๆ นี้เป็นคนกล้าหาญ" สิ่งนี้ก็คือความหมายเชิงความรู้สึกที่ได้พูดถึงไว้ในบทที่แล้วในช่วงที่พูดถึงการทอนเรื่องเล่าลงเป็นข้อความที่แสดงความหมายทั้งหมดของเรื่อง นอกจากนี้เราสามารถที่จะเสริมการเน้นความสำคัญของชุมชนชาวคริสต์

³⁵ Hunsinger, "Afterword", หน้า 265-266.

ของฟรายนได้ด้วยความคิดของริเกอร์ กล่าวคือ คำโต้แย้งอีกประการหนึ่งที่มีต่อการ
 ทอนเรื่องเล่าลงเป็นข้อความที่แสดงความหมายทั้งหมดของเรื่องมีอยู่ว่า การจะนำ
 เนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านมาแสดงในระดับของข้อความโดยถือว่าเป็นความหมาย
 ทั้งหมดของเรื่องเล่านั้นทำไม่ได้ ทั้งนี้เพราะว่าการสร้างความหมายจากงานเขียน
 ไม่มีผิดถูก ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับการที่จะต้องหาความสัมพันธ์ที่เป็นเอกภาพให้แก่องค์
 ประกอบต่าง ๆ ในงานเขียนซึ่งมีได้หลายรูปแบบ และในส่วนหนึ่ง วิธีการมองห
 ความสัมพันธ์ดังกล่าวพื้นฐานอยู่บนวัฒนธรรมการตีความจากชุมชนดังที่ได้เอ่ยถึงไว้
 ในตอนต้นของบทนี้ ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่า "ข้อเท็จจริง" ที่เกี่ยวกับพระเยซูที่ได้
 จากการอ่านของชุมชนชาวคริสต์จะแตกต่างไปจากที่จะได้จากการอ่านของชุมชน
 ชาวยิว ดังนั้น มันจึงเป็นเรื่องของศรัทธาที่จะเลือกการอ่านทำความเข้าใจเรื่อง
 เล่าที่เกี่ยวกับพระเยซูตามรูปแบบความสัมพันธ์ที่ชุมชนชาวคริสต์ใช้และรูปแบบของ
 ความสัมพันธ์ดังกล่าวที่อยู่ในวัฒนธรรมการตีความก็จะเป็นพื้นฐานที่จะให้เกิดความ
 ศรัทธาในพระเยซูในฐานะพระคริสต์อีกต่อหนึ่ง ซึ่งจะมาช่วยรักษารูปแบบของการ
 ตีความดังกล่าวให้อยู่ต่อไป สิ่งนี้สอดคล้องกันกับความคิดเรื่องเกมภาษาในทัศนะ
 ของฟรายนดังที่จะได้กล่าวถึงต่อไป

เนื่องจากว่าเรื่องเล่าที่เหมือนจริงอาจจะเป็นไปได้ทั้งวรรณกรรมที่แต่ง
 ขึ้นหรือบันทึกที่รายงานเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ หรืออีกนัยหนึ่ง วรรณกรรมที่
 เป็นเรื่องเล่าที่เหมือนจริงกับบันทึกที่เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์
 เป็นงานเขียนที่มีลักษณะโครงสร้างเหมือนกัน ดังนั้น จึงมีการพูดถึงความจริงของ
 เรื่องเล่าที่เกี่ยวกับพระเยซูในเชิงประวัติศาสตร์กันมาก ฟรายนจึงต้องการสร้าง
 ความกระจ่างให้การแยกความจริงในแง่ของศรัทธาและในแง่ของประวัติศาสตร์³⁶

³⁶ เรื่องเดิม, หน้า 267-268.

เขาเห็นว่าการยืนยันความจริงของพระเยซูในฐานะพระผู้ช่วยให้รอดไม่สามารถที่จะใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ถึงแม้ว่าวิธีการทางประวัติศาสตร์อาจจะสามารถมาหักล้างได้ เช่น โดยการแสดงว่าบางเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระองค์ไม่ได้เกิดขึ้นจริงแต่มันก็ไม่สามารถที่จะลบล้างศรัทธาไปได้ เพราะการมีศรัทธาทำให้ไม่สามารถที่จะคิดถึงโลกที่ไม่มีพระเยซูในฐานะพระผู้ช่วยให้รอดได้

พรายยังกล่าวอีกว่าการพิจารณาจุดประสงค์ที่แท้จริงของกอสเปลเป็นสิ่งที่สำคัญ ถ้าจุดประสงค์ของมันคือการรายงานทางประวัติศาสตร์ เมื่อนั้นก็ต้องอาศัยวิธีการและหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อที่จะพิสูจน์ความเป็นข้อเท็จจริง แต่ถ้าหากว่าจุดประสงค์ของมันก็คือการบรรยายความเป็นพระเยซูซึ่งก็จะหมายความว่ากอสเปลเป็นวรรณกรรมที่เป็นเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคล อีกทั้งถ้ามันยังมีจุดหมายในการเป็นพยานแก่การปรากฏในฐานะพระผู้ช่วยให้รอดของพระเยซูเมื่อนั้นการพูดถึงความจริงทางประวัติศาสตร์ก็ไม่เกี่ยวข้องหรืออย่างน้อยก็ไม่เพียงพอต่อจุดประสงค์ดังกล่าว ถึงแม้ว่าในบางส่วนของกอสเปลจะเป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ แต่มันก็ไม่ได้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เข้าใจความเป็นพระเยซู ในขณะที่ส่วนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจดังกล่าวก็อาจจะไม่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่เที่ยงตรง ความจริงทางประวัติศาสตร์กับความสามารถของงานเขียนในการสื่อความเป็นพระเยซูจึงเป็นคนละส่วนนำมาปะปนกันไม่ได้ ดังนั้นจึงไม่ควรที่จะนำเอาวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการหาความหมายกอสเปล แต่ควรที่จะอ่านทำความเข้าใจมันในฐานะที่มันเป็นเรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคล

นอกจากนี้ ถึงแม้ว่าจะมีหลายจุดในเรื่องของกอสเปลที่ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่ ซึ่งในอันที่จริงก็ยังไม่มีความเห็นพ้องต้องกันว่าจริง ๆ แล้วกอสเปลมีความเป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์หรือไม่ ซึ่งน่าจะมีเหตุผลมาจากความไม่เพียงพอของหลักฐานข้อมูลที่จะช่วยให้ตัดสิน แต่สำหรับในเรื่องความเป็นพระเยซูแล้ว ทุกคนสามารถสรุปเป็นเสียงเดียวกันว่าพระองค์ทรงเป็นเช่นไร

โดยการอ่านกอสเปลในฐานะเรื่องเล่า อีกทั้ง ถ้าการฟื้นคืนชีพของพระเยซูเป็น เรื่องจอมปลอม มันก็จะเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ที่จะอาศัยวิธีการสืบเสาะทางประวัติศาสตร์ แต่ถ้ามันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง มันก็จะเป็นการกระทำของพระเจ้าที่อยู่เหนือ เรื่องปรากฏการณ์ทั่วไป ดังนั้น มันจึงอยู่นอกของเขตความเป็นไปได้ของการสืบเสาะทางประวัติศาสตร์ ศรัทธาจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น ดังนั้น โดยสรุปก็คือว่าการมองโลกในลักษณะที่มีพระเยซูเป็นพระผู้ช่วยให้รอดเป็นเรื่องของศรัทธา และชุมชนชาวคริสต์ที่มีพื้นฐานอยู่บนการอ่านการตีความคัมภีร์ไบเบิลในฐานะเรื่องเล่า ภายใต้อารมณ์แบบการตีความของวัฒนธรรมการตีความดังกล่าว จึงไม่เป็นการสมควรที่จะนำเอาวิธีการตีความแบบอื่นที่จะทำให้ไม่สามารถอ่านตามแนวทางดังกล่าวเข้ามาแทรกแซงอันเป็นวิธีที่เป็นแนวทางของอพอลอเจติกส์

2.2 ข้อวิจารณ์จาก แกรี คอมสตอก

แกรี คอมสตอก แสดงทัศนะว่าความคิดของฟรายนีมีความขัดแย้งอยู่ภายใน³⁷ โดยพูดถึงสมมุติฐานที่เป็นพื้นฐานวิธีการตีความที่ฟรายน์ใช้ สมมุติฐานแรกเป็นเรื่องของความเป็นเอกเทศของความหมายของเรื่องเล่าที่จะไม่ขึ้นกับความเชื่อความสนใจ หรือความต้องการของผู้อ่าน ในขณะที่ยึดถือสมมุติฐานดังกล่าว ฟรายน์ก็พูดเหมือนกับว่าชาวคริสต์เท่านั้นที่จะรู้ความหมายของเรื่องเล่า กอสเปล

" Christians, (Frei) says, " are forced to consent to the factuality of what we represent to ourselves

³⁷ Comstock, "Truth or Meaning : Ricoeur versus Frei on Biblical Narrative. The Journal of Religion 6 (April 1986), P. 124-130.

imaginatively. We must affirm that to think of (Jesus) is to have him actually present. ".....Can the unbelievers know who the protagonist of this story is? Apparently not, for whenever any one really knows who Jesus is, there Jesus is present as well."³⁸

เราจะสามารถเห็นได้ว่าถ้าความหมายของเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับพระเยซู จะรู้ได้เมื่อมีการตอบสนองจากผู้อ่าน เช่น ต้องยืนยันในลักษณะที่ปรากฏในข้อความที่คัดมา มันก็จะขัดแย้งกับสมมุติฐานข้างต้นที่ว่าความหมายของเรื่องเล่าไม่ขึ้นกับตัวผู้อ่าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้อ่านที่จะสามารถยืนยันในลักษณะดังกล่าวซึ่งจะทำให้ผู้ที่รู้ความหมายของเรื่องเล่าได้มีแต่ชาวคริสต์เท่านั้น นอกจากนี้ คอมสตอกยังได้ยกข้อความอื่น ๆ ของฟรายมาเน้นย้ำว่าความคิดเรื่องความหมายที่ขึ้นกับการตอบสนองของผู้อ่านซึ่งขัดกันกับสมมุติฐานดังกล่าวปรากฏอยู่ในความคิดของฟราย

"For the believer to know who Jesus Christ is, to affirm his presence, and to adore him is one and the same thing.....Just as Christ's presence and identity cannot be conceived apart, factual affirmation of him and commitment to him cannot be conceived apart either."

"For whomever (the story) becomes the truth it does so.....by hammering out a shape of life patterned after its own shape....the shape of the story being mirrored in the shape of our life is the condition of its being meaningful

38 เรื่องเดิม, หน้า 124.

for us." 39

ข้อวิจารณ์ของคอมสตอกในประเด็นดังกล่าวมีพื้นฐานอยู่บนความสับสนบางประการ กล่าวคือ พรายจะแยกระหว่าง ความหมาย (sense, meaning) กับการมีความหมาย (meaningful) ความหมายเป็นเรื่องของโครงสร้างของตัวเรื่องเล่าเอง จึงมีความเป็นเอกเทศ ในขณะที่ การมีความหมายหมายถึงการที่ความหมายที่ได้จากการอ่านทำความเข้าใจเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับพระเยซูได้มีความหมายแก่ชีวิตของผู้อ่าน ทำให้เกิดการประยุกต์ใช้ในชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องของศรัทธาในอันที่จะยืนยันความจริงของ "ข้อเท็จจริง" เกี่ยวกับพระเยซูที่ได้จากการอ่านทำความเข้าใจกอสเปลในฐานะ เรื่องเล่าที่บรรยายตัวบุคคล เมื่อคอมสตอกพูดถึง "ความหมาย" เขาได้ใช้มันครอบคลุมทั้งสองความหมายดังกล่าวโดยไม่แยกจากกัน เหมือนกับว่าไม่ต่างกันกล่าวคือ "ความหมาย" ที่เขากล่าวว่าจำกัดอยู่เฉพาะกับชาวคริสต์นั้นในอันที่จริงแล้วพรายหมายถึงการมีความหมาย และ ข้อความที่คอมสตอกคัดมาจากพรายดังที่ได้ยกมาข้างต้นนี้ก็มีพื้นฐานอยู่บนเรื่องของการมีความหมายนั่นเอง ในขณะเดียวกัน "ความหมาย" ที่คอมสตอกเอ่ยถึงในตอนที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นเอกเทศของเรื่องเล่าไม่ขึ้นกับผู้อ่านนั้นพรายใช้หมายถึงความหมายซึ่งเป็น เรื่องของโครงสร้างของตัวเรื่องเล่าเอง ใครก็ตามที่ไม่จำเป็นต้องมีศรัทธาก็สามารถเข้าถึงได้ถ้าอ่านกอสเปลในฐานะเรื่องเล่า

นอกจากนี้ ข้อความที่ยกมาข้างต้นซึ่ง เมื่อทำความเข้าใจตามการแบ่งแยกระหว่างความหมายและการมีความหมายข้างต้นแล้ว ยังได้ตอกย้ำความประหลาดใจของวิลเลียม แพลเซอร์ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของพราย ที่ว่าทำไมคอมสตอกจึงกล่าวว่า พรายจำกัดทัศนะของตนให้อยู่กับเรื่องของความหมายของเรื่องเล่าโดยปฏิเสธที่จะพูดเลยไปถึงเรื่องของความจริงของสิ่งที่อ่านได้จากเรื่องเล่า⁴⁰ ทั้งนี้เพราะ

39 เรื่องเดิม, หน้า 125.

40 Placher, "Introduction", หน้า 23.

ว่าข้อความดังกล่าวพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างศรัทธาใน "ข้อเท็จจริง" เกี่ยวกับพระเยซูที่ได้จากกอสเปล และความจริง ดังที่ได้พูดถึงมาก่อน

สมมุติฐานที่สองที่คอมสตอกกล่าวถึงเป็นเรื่องของการที่ความหมายกับสิ่ง
ที่เรื่องเล่าอ้างถึงเป็นสิ่งเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่ง เรื่องเล่าอ้างถึงโลกที่มันสร้าง
เอง คอมสตอกกล่าวว่าในอันที่จริงแล้ว ตามความคิดของฟราย ความหมายของ
เรื่องเล่ายังได้อ้างถึงการปฏิบัติของชุมชนชาวคริสต์ หรือ เกม-ภาษา ด้วย ทั้งนี้
เพราะว่าการที่จะเข้าใจความหมายของกอสเปลได้นั้นจะต้องมีการตอบสนองจากผู้
อ่าน ดังนั้นฟรายจึงได้รับสิ่งที่ขัดแย้งกันเองอีก ระหว่างการอ้างถึงตัวเองเท่านั้น
ของเรื่องเล่ากับการที่มันอ้างถึงรูปแบบชีวิตของชาวคริสต์ด้วย อย่างไรก็ตาม เรา
จะเห็นได้ว่าข้อวิจารณ์ดังกล่าวมีพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับ
"ความหมาย" เหมือนกับในกรณีของข้อวิจารณ์แรกของเขาข้างต้น กล่าวคือ
"ความหมาย" ที่อ้างถึงตัวเรื่องเล่าเองก็คือความหมายที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์
กันขององค์ประกอบบนพื้นฐานของโครงเรื่องของตัวเรื่องเล่า ในขณะที่ "ความ
หมาย" ที่เป็นผลของการตอบสนองจากผู้อ่านนั้นหมายถึงการมีความหมาย ซึ่งเป็น
เรื่องที่ต้องอาศัยศรัทธา

อย่างไรก็ตาม ฟรายยอมรับว่าความคิดของเขาบางส่วนมีอิทธิพลจาก
ความคิดเรื่อง เกม-ภาษา จากวิทเคนส์สไตน์อย่างที่คอมสตอกคาด⁴¹ เกม-ภาษา
ของชุมชนชาวคริสต์อันเป็นรูปแบบชีวิตด้านหนึ่งของชุมชนมีตรรกะภายในของตน
เองซึ่งกำหนดเกณฑ์การมีความหมายและความจริงรวมถึงกฎสำหรับการตีความ

41 Frei, Theology and Narrative, ed. Hunsinger (Oxford :
Oxford University press, 1993.), P.33, P. 104-105.
และ Placher, เรื่องเดิม, หน้า 17-18. และ Comstock, เรื่องเดิม,
หน้า 127-129.

ไบเบิลรูปแบบชีวิตจะมีอิทธิพลต่อการมองโลกและการปฏิบัติตัวอยู่ในโลกของสมาชิก และตัวของมันเองมีความหมายที่ได้จากการตีความไบเบิลด้วยวิธีการอ่านตามตัวอักษรเป็นพื้นฐาน การที่มันมีตรรกะภายในทำให้การที่จะยอมรับการมีความหมายหรือความจริงของเรื่องเล่าทางศาสนา เช่น กอสเปล เป็นไปได้ก็ต่อเมื่อเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน หรือการมีศรัทธาเท่านั้น อนึ่ง สิ่งนี้ไม่ได้หมายความว่าพรายจะกลายเป็นผู้ที่ยึดถือความคิดแบบสัมพัทธนิยมที่ถือว่าสิ่งหนึ่งเป็นความจริงเพียงเพราะตรรกะภายในของเกม-ภาษาบอกว่ามันเป็นเช่นนั้น เขาเพียงแต่นำมันมาช่วยอธิบายเสริมความสำคัญของชุมชนเท่านั้น ข้อเสนอที่สำคัญของเขาก็คือวิธีการอ่านการตีความเรื่องเล่าทางศาสนาที่เหมาะสมก็คือให้ดำเนินตามวิธีการของชุมชน

3. ทักษะของคอมสต็อก

คอมสต็อกเห็นว่าเรื่องเล่าทางศาสนานอกจากจะสามารถที่จะแสดงถึงโลกได้แล้วยังสามารถที่จะยืนยันข้อความได้อีกด้วย เรื่องเล่าประกอบด้วยโครงเรื่องที่จะช่วยแสดงถึงคุณลักษณะของมนุษย์ นั่นคือ การเลือก ซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมายหรือความต้องการความเชื่อที่เกี่ยวกับวิธีการที่จะนำไปสู่จุดหมายและการตัดสินใจเลือกตามความเชื่อเพื่อที่จะไปถึงจุดหมายนั้น ในขณะที่อ่านเรื่องเล่าผู้อ่านจะเข้าไปอยู่ในโลกที่เรื่องเล่าได้สร้างขึ้นและเพชฌัญกับความเชื่อความต้องการหรือสถานการณ์การเลือกพร้อม ๆ ไปด้วยตัวละครในเรื่อง⁴²

โลกดังกล่าวเกิดจากผนวกเรื่องเล่าเข้ากันกับโลกของผู้อ่านในกระบวนการตีความ โลกของผู้อ่านจะรวมถึงความสนใจหรือจุดหมายของชุมชนที่มีวัฒนธรรมการตีความเรื่องเล่าดังกล่าวที่ผู้อ่านเป็นส่วนหนึ่ง โลกที่ได้จะประกอบด้วยสถานการณ์

⁴² Comstock, "The Truth of Religious Narrative," หน้า 133-134.

ต่าง ๆ (states of affairs) ซึ่งจะได้ทำที่จากผู้เขียนและผู้อ่าน ทำที่ดังกล่าว มีอยู่สี่ประเภท กล่าวคือ ทำที่เชิงความหวังว่าบางสถานการณ์จะเกิดขึ้นหรือได้ มาทำที่เชิงคำถามว่าได้มาซึ่งบางสถานการณ์แล้วหรือยังทำที่เชิงการสั่งหรือแนะนำ ว่าควรจะได้มาซึ่งบางสถานการณ์และทำที่เชิงรายงานว่าบางสถานการณ์ได้มาแล้ว สถานการณ์ต่าง ๆ ในโลกที่ได้จากการอ่านเรื่องเล่านี้สามารถที่จะบรรยายได้ด้วย ข้อความทั่วไป แต่สิ่งดังกล่าวจะทำให้โครงเรื่องอันเป็นพื้นฐานที่ทำให้เรื่องเล่า แสดงถึงโลกได้เสียไป สถานการณ์ที่ได้ทำที่เชิงรายงานจากผู้เขียนหรือชุมชนเมื่อ บรรยายเป็นข้อความทั่วไปก็ถือว่าเป็นสิ่งที่เรื่องเล่ายืนยันว่าเป็นข้อเท็จจริง* อนึ่ง เราไม่สามารถที่จะบอกได้ว่าข้อความที่ถุกยืนยันดังกล่าวคือความหมายทั้งหมด ของเรื่องเล่า ทั้งนี้เพราะว่ามันมาจากส่วนหนึ่งของโลกที่ได้จากการอ่านเรื่องเล่า ซึ่งประกอบด้วยสถานการณ์อื่น ๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ โลกที่ได้จากการอ่านยัง

* ตัวอย่างที่น่าจะเป็นของทำที่เชิงความหวัง เช่น หวังว่าพระเจ้าจะทรงช่วยให้ รอด ตัวอย่างของทำที่เชิงคำถาม เช่น ถามว่ามีศรัทธาในพระเจ้าหรือยัง ตัวอย่างทำที่เชิงการสั่งหรือแนะนำ เช่น สั่งสอนว่าควรมีศรัทธาในพระเจ้า และ ตัวอย่างของทำที่เชิงการรายงาน เช่น รายงานว่าพระเจ้าทรงสั่ง พระบุตรของพระองค์มาช่วยมนุษย์ อนึ่ง มีปัญหาว่าคอมสตอกกล่าวว่าข้อความ ที่แสดงสถานการณ์ที่ได้ทำที่เชิงรายงาน (indicative) จะถือว่าเป็นข้อความ ที่เรื่องเล่ายืนยัน และในขณะที่เดียวกันเขาก็ยกตัวอย่างว่าภคคีตายืนยันข้อความ ที่ว่า "การกระทำอันรุนแรงสามารถกระทำได้ถ้าทำอย่างถูกวิธี" แต่เราจะเห็น ได้ว่าข้อความที่คอมสตอกบอกว่าภคคีตายืนยันเป็นข้อความที่มีทำที่เชิงการสั่ง หรือแนะนำ (imperative) ไม่ใช่ทำที่ที่เชิงการรายงาน ความคิดของ คอมสตอกในจุดนี้จึงดูจะมีปัญหาแต่คอมสตอกอาจแก้ไขได้เช่น เขาอาจบอกว่า ในศาสนาคริสต์ ข้อความเชิงการสั่ง "ห้ามใช้ความรุนแรง" มีพื้นฐานอยู่บน ข้อความเชิงรายงานว่า "พระเจ้าไม่ทรงโปรดให้มนุษย์ใช้ความรุนแรง"

จะขึ้นอยู่กับความสนใจหรือจุดหมายของผู้เขียนและชุมชนอีกด้วย⁴³

ความจริงของเรื่องเล่าทางศาสนามีอยู่สองเงื่อนไข กล่าวคือ ความจริงของมันจะมาจากการที่โลกที่เป็นผลจากการตีความตรงกันกับโลกทางศาสนา (world of the transcendent) ซึ่งการตรงกันจะคู่ผ่านทางข้อความที่ถูกยืนยันตามความหมายดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ เงื่อนไขยังจะมาจากการที่โลกที่ได้จากการอ่านสามารถผลักดันให้ผู้อ่านไปเปลี่ยนวิถีชีวิต หรือโลกของตนให้เข้ากันกับโลกที่ได้จากการอ่านเรื่องเล่า⁴⁴

ในตอนต้นได้พูดถึงความประหลาดใจของแพล เซอร์ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของพรายที่สงสัยว่าอะไรคือเหตุผลที่ทำให้คอมสตอกเห็นว่าพรายไม่พูดถึงเรื่องความจริงของเรื่องเล่าทางศาสนา ในอันที่จริงแล้วเหตุผลดังกล่าวของคอมสตอกมาจากการที่เขาเห็นว่าพรายยึดถือว่าเรื่องเล่าเป็นหน่วยภาษาอีกหน่วยหนึ่งมันไม่สามารถที่จะถูกทอนลงเป็นข้อความอันเป็นภาษาอีกหน่วยหนึ่งได้ แต่ในขณะที่เดียวกันพรายก็ไม่ได้โต้แย้งสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในวงการปรัชญาที่ว่าความเป็นจริงเป็นเรื่องของข้อความ ดังนั้นเขาจึงต้องเลียงที่จะพูดถึงเรื่องความจริงดังกล่าว⁴⁵ แต่ในอันที่จริงแล้ว ดังที่ได้เห็นมาก่อน พรายรับสมมุติฐานนี้และกล่าวว่าความจริงของข้อความที่เกี่ยวกับ "ข้อเท็จจริง" ของพระเยซูที่ได้จากกอสเปลสามารถที่จะถูกยืนยันได้ด้วยศรัทธาเท่านั้น

ทัศนคติของคอมสตอกเป็นสิ่งที่เสนอขึ้นมาเพื่อที่จะแก้ไขจุดดังกล่าวที่เขาเข้าใจไปว่าพรายแก้ไม่ได้ กล่าวคือ มันทำให้เรื่องเล่าเข้ามาเกี่ยวข้องกับความจริงได้โดยไม่ต้องทอนลงเป็นข้อความ และในขณะที่เดียวกันก็ยังคงยึดถือสมมุติฐาน

⁴³ Comstock, "The Truth of Religious Narrative" หน้า 144-145.

⁴⁴ เรื่องเดิม, หน้า 146.

⁴⁵ Comstock, "Truth and Meaning," หน้า 123.

ที่ว่าความจริงเป็นเรื่องของข้อความอยู่ สิ่งดังกล่าวเป็นไปได้โดยการที่เขาทำให้ข้อความที่เรื่องเล่ายืนยันมาจากโลกที่ได้จากการอ่านอันเป็นผลจากการผนวกกันระหว่างโลกของเรื่องเล่าและโลกของผู้อ่าน และข้อความดังกล่าวก็บรรยายเพียงสถานการณ์บางส่วนจากโลกดังกล่าว นอกจากนี้ โลกที่ได้จากการอ่านก็ยิ่งขึ้นกับโลกของผู้อ่าน ดังนั้นจึงพูดไม่ได้ว่าเรื่องเล่าถูกทอนลงเป็นข้อความดังกล่าวเพราะว่าโลกที่ได้จากการอ่านจะเปลี่ยนไปตามโลกของผู้อ่านที่มาอ่านและข้อความที่ได้มาจากโลกดังกล่าวจึงไม่อาจพูดได้ว่าเป็นความหมายทั้งหมดของโลกที่ได้จากการอ่านเรื่องเล่าเพราะว่ามันแสดงเพียงส่วนหนึ่งของสถานการณ์จากสถานการณ์ทั้งหมดที่ปรากฏในโลกดังกล่าว เราจะเห็นได้ว่าเราสามารถที่จะโต้แย้งได้ว่าความหมายของสถานการณ์ที่ข้อความดังกล่าวแสดงขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสถานการณ์นั้นกับสถานการณ์ที่เหลือทั้งหมดในเรื่องเล่าอันเนื่องมาจากเหตุผลของเรื่องลักษณะของงานเขียนที่ทำให้ต้องมีการสร้างเอกภาพทางความหมายจากส่วนประกอบต่าง ๆ ในเรื่อง หรืออีกนัยหนึ่ง ส่วนประกอบต่าง ๆ จะต้องร่วมกันสร้างความหมาย ดังนั้นเราจึงอาจพูดได้ว่าข้อความที่ได้มาจากส่วนหนึ่งของสถานการณ์ทั้งหมดแสดงความหมายทั้งหมดของโลกที่ได้จากการอ่าน แต่กระนั้นเราก็ยังไม่สามารถที่จะพูดได้ว่าเรื่องเล่าสามารถถูกทอนลงเป็นข้อความได้ ทั้งนี้นอกจากเหตุผลในเรื่องความสามารถของเรื่องเล่าในอันที่จะแสดงถึงโลกหรือความเป็นบุคคล เช่นพระเยซูหรือความหมายเชิงความรู้สึกแล้วยังเป็นเพราะการที่โลกของผู้อ่านและวัฒนธรรมการตีความซึ่งมีบทบาทในการตีความเรื่องเล่าทางศาสนานั้นจะสามารถพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงไปได้*

* ข้อชี้แจงเกี่ยวกับการนำเสนอความคิดของนักปรัชญาทั้งสามโดยเฉพาะอย่างยิ่งของริเกอร์

1. ผู้เขียนตั้งกรอบในการนำเสนอความคิดของริเกอร์ ปรากฏ และ (ต่อ)

คอมสตอก ให้อยู่บนพื้นฐานของปรากฏการณ์การอ่านเพื่อให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ
 ดังนั้น ในการนำเสนอความคิดของนักปรัชญาเหล่านี้จึงมีการจัดเรียงลำดับขั้นตอน
 ที่เกิดขึ้นในกระบวนการอ่านตามลำดับเวลา ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ก็แตกต่างกันไปตาม
 ความคิดของนักปรัชญาแต่ละท่านทั้งในเชิงลักษณะของแต่ละขั้นตอนและจำนวน
 ของขั้นตอน กระบวนการทำความเข้าใจด้วยบท (Text) หรือเรื่องเล่าทางศาสนา
 ในความคิดของริเกอร์มีความซับซ้อนมาก และริเกอร์ก็ไม่ได้อธิบายกระบวนการ
 ดังกล่าวโดยคำนึงถึงลำดับเวลาของขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการแต่เขาจะคำนึง
 ถึงปัญหาในบริบทของบทความหนึ่งหรืองานเขียนหนึ่ง ๆ ที่กระบวนการทำความเข้าใจ
 เข้าใจด้วยบทความตามความคิดของเขาจะต้องตอบสนอง นอกจากนี้ ในบทความหรืองาน
 เขียนต่าง ๆ ของริเกอร์ที่เกี่ยวกับกระบวนการตีความด้วยบทนี้ การอธิบายกระบวนการ
 หรือการพิจารณาปัญหาบนพื้นฐานของตัวกระบวนการจะมีความแตกต่างกันออกไป
 ไปในเชิงความครบถ้วนของขั้นตอนที่เกิดขึ้นในกระบวนการและเชิงของรายละเอียด
 ของลักษณะของแต่ละขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นกับจุดประสงค์ของแต่ละบทความหรืองานเขียน
 นั้น ๆ เราจะเห็นได้ว่าการนำเสนอความคิดของริเกอร์ในวิทยานิพนธ์กับการนำ
 เสนอความคิดของตัวริเกอร์เองย่อมแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างนี้ย่อมมีผลต่อลักษณะ
 เนื้อหาที่ปรากฏในกรอบของการนำเสนอด้วย ดังนั้น ผู้ที่มีความคุ้นเคยกับงานเขียน
 ของริเกอร์มาก่อนจึงอาจจะรู้สึกแปลกแยกกับความคิดของริเกอร์ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไปด้วย ผู้เขียนวิทยานิพนธ์หวังว่าคำชี้แจงข้างต้นจะช่วยให้ความ
 กระจ่างกับความรู้สึกแปลกแยกที่อาจจะเกิดขึ้นนี้ได้

2. นอกจากผู้เขียนวิทยานิพนธ์จะอาศัยปรากฏการณ์การอ่านมาเป็นกรอบ
 ในการนำเสนอความคิดของริเกอร์เพื่อให้ง่ายแก่การเข้าใจแล้ว ผู้เขียนยังพยายาม
 ที่จะเสนอความคิดของริเกอร์ออกมาให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจต่อผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับ
 ความคิดของริเกอร์ ดังนั้น จึงมีการอธิบายความหมายของคำสำคัญให้ชัดเจนซึ่งคำ (ต่อ)

เหล่านี้มักจะถูกใช้โดยไม่นิยามให้ชัดเจนในงานเขียนของริเกอร์หรืองานเขียนที่เขียนเกี่ยวกับริเกอร์เพราะถือกันว่าเป็นคำที่เข้าใจกันดีสำหรับคนในวงการ คำเหล่านี้ ได้แก่ "การเข้าใจตัวตน" "โลกใหม่" (จากงานเขียน) "ความเป็นจริง" "ความเป็นจริงประจำวัน" เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการแยกความหมายที่ต่างกันในมืออยู่ในการใช้คำ ๆ เดียวกันออกมาให้ชัดเจน เช่น คำว่า "ขอบฟ้า" การนิยามคำที่มักจะไม่นิยามกันในการใช้ของคนในวงการย่อมทำให้เกิดการใช้ภาษาที่แตกต่างไปบ้าง และนี่ก็คือคำชี้แจงอีกสาเหตุหนึ่งของความรู้สึกแปลกแยกที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้คุ้นเคยกับงานเขียนของริเกอร์

3. ในการนำเสนอความคิดของริเกอร์ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้ใช้คำบางคำที่ริเกอร์เองไม่ได้ใช้ เช่น คำว่า "ความหมาย/การมีความหมาย" ทั้งนี้ เพราะคำเช่นนี้สอดคล้องกับความคิดของริเกอร์และให้ความสะดวกแก่การพูดถึงความคิดของริเกอร์ในบริบทนั้น ๆ นอกจากนี้ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ยังได้พัฒนาบางจุดในความคิดของริเกอร์เพื่อตอบสนองต่อปัญหาหนึ่ง ๆ สิ่งเหล่านี้ได้แก่ การแบ่งระหว่างการเข้าครอบครองระดับญาณวิทยาและระดับภาวะวิทยา และการแบ่งระหว่างความคิดในฐานะลักษณะการดำรงอยู่ในโลกที่เป็นไปได้ของมนุษย์และในฐานะลักษณะของการดำรงอยู่ในโลกที่เป็นไปได้เชิงศาสนา สิ่งเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุของความรู้สึกแปลกแยกข้างต้นเช่นกัน

4. มีข้อตั้งว่าทำไมผู้เขียนวิทยานิพนธ์ไม่แจ้งแก่ผู้อ่านว่าความคิดบางประการที่ปรากฏในความคิดของริเกอร์เป็นสิ่งที่ริเกอร์รับมาจากนักปรัชญาท่านอื่น เช่น ไฮเดกเกอร์ (Heidegger) หรือ กาดาเมอร์ (Gadamer) ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ขอชี้แจงว่าผู้เขียนพบว่าในงานเขียนของริเกอร์นั้น เมื่อริเกอร์อ้างถึงนักปรัชญาเหล่านี้ ความหมายของความคิดของนักปรัชญาเหล่านี้จะมีความผันแปรไปจากเดิมเมื่อปรากฏในบริบทความคิดของริเกอร์ ทั้งนี้เพราะว่าริเกอร์ไม่ได้รับ

ความคิดเห็นเหล่านี้มาเฉย ๆ แต่เขาได้ทำการปรับปรุงไปบ้างบนพื้นฐานของความคิดของเขา หรืออีกนัยหนึ่ง ความคิดเหล่านี้ถูกเข้าครอบครองโดยริเกอร์แล้ว ผู้เขียนวิทยานิพนธ์จึงเลี้ยงที่จะเอ่ยถึงนักปรัชญาเหล่านั้นเพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนระหว่างความคิดของนักปรัชญาเหล่านั้นและความคิดของนักปรัชญาเหล่านั้นในฐานะผลของการเข้าครอบครองของริเกอร์ ตัวอย่างที่ชัดเจนของความเป็นไปได้ที่จะเกิดความสับสน เช่น

1) "...(Schleiermacher) said in a famous phrase that the hermeneutical task is that of "understanding the discourse first as well as and then better than its originator." Why?...The answer is that a great deal of what the interpreter wants to understand about the genesis and development of a project must remain unconscious to its author..." (Frei, The Eclipse of Biblical Narrative) (New Haver : Yale University Press, 1974) p. 294.)

"The task is to understand the individual totality in its development which comes to expression in a single work or discourse, but even more in the interconnection of the same author's total production. In other words, what is to be understood is the author in and as his self-expression." (เรื่องเดิม, หน้า 291.)

2) ".....to remain faithful to the original intention of Schleiermacher's hermeneutics. To understand an author better than he understands himself is to unfold the revelatory power implicit in his discourse, beyond the

limited horizon of his own existential situation." (Ricoeur, "Appropriation", Hermeneutics & the Human Sciences, ed. and trans. Thompson (New York : Cambridge University Press, 1981) P 191.)

3) "(Ricoeur) argue(s) that this obstacle can be overcome only by clarifying the relation of the work to the subjectivity of the author and by shifting the interpretative emphasis from the empathic investigation of hidden subjectivities towards the sense and reference of the work itself." (Ricoeur, "The Task of Hermeneutics", เรื่องเดิม, หน้า 47.)

ข้อ 1) เป็นการบรรยายความคิดเรื่องการตีความที่เป็นการเข้าใจผู้เขียนให้ดีกว่าที่เขาเข้าใจตัวเองของชไลเออมาเคอร์ ซึ่งเราจะเห็นว่าต่างกับการอธิบายความคิดเดียวกันของริเกอร์ในข้อ 2) ความแตกต่างนี้เป็นผลมาจากที่ริเกอร์เห็นอุปสรรคหรือปัญหาในความคิดของชไลเออมาเคอร์และเสนอทางออกแก่อุปสรรคดังกล่าวตั้งที่ปรากฏในข้อ 3) ในอันที่จริงข้อความที่ปรากฏในข้อ 2) เป็นการพูดถึงความคิดของชไลเออมาเคอร์ในบริบทความคิดของริเกอร์ซึ่งในบางส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่พัฒนามาจากความพยายามหาทางออกให้อุปสรรคที่ปรากฏในความคิดของชไลเออมาเคอร์